

Magyar miniszterelnöke lesz Kanadának?

(Írásunk a 2. oldalon)

Négyezer diák került az utcára

„A ma iskolarendszere,
a holnap munkanélkülisége”

Ezt hirdette a felirat a Budapesti Műszaki Egyetem egyik hallgatói gyűlésén, ahol oktatási rendszerünk állapotáról folyó, indulatokkal erősen fűszerezett polémia a hallgatók és a meghívott párt, és állami emberek között. Egy esztendeje, amikor ez történt, még megrótták a krónikást, amiért az egyetem lapjában le merete írni a fentebb idézett mondatot. „Ez azért erős túlzás, nem gondolják” — mondták az „elvtársak”. Nos az idők változnak, a közel múltban Rózsa József, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal főosztályvezetője az oktatási rendszer és a munkaerőpiac kapcsolatáról szólva, betűre pontosan idézte az egyetemisták „erősen túlzó” mondatát.

Tavaly négyezer diák került ki az utcára, frissen szerzett érettségi, illetve szakmunkás bizonyítvánnyal a kezükben. Az utcára lépésük szó szerint értendő — nekik ugyanis nem jutott munkahely. Lévé, hogy az 1988-ban végzeteknek nem egészen öt százalékaról van szó, akár legyinthetnénk is: nem kell vészharangot kongatni, és különben is: biztosan rosszul választottak pályát, és nem gondoskodtak előre — ők vagy a szüleik — munkahelyről.

Am nagyon igazságtalanok lennének, ha ilyeneket mondanánk. Az az idő már elmúlt, amikor mindenkinek majd-hogynem állampolgári jogon dukált a munkahely. A jó pályaválasztásról pedig nevelésdolog beszélni, amikor még maguk a vállalatok illetékes vezetői sem tudják megmondani, hogy milyen szakemberekre lesz szükségük három-négy év múlva, amikor a ma pályaválasztói befejezik a tanulmányukat.

Egy kifejezetten peches korosztály lép ki most és az elkövetkező néhány évben az iskolákból. A tervutasításos gazda-

ságpolitika iskolázta be őket, a nyiladozó piacgazdaság mér meg tudásukat, felkészültségüket.

Igaz, a szerkezetváltás, a szakemberek szerint egy tapodtat sem haladt előre, annyi történt csupán, hogy az új, liberalizált bér-gazdálkodás hatására a vállalatok ma már nem vesznek fel „vattaembereket”, sőt, a meglévőktől is inkább szabadulni igyekeznek.

A munkaerőpiac nem értékeli a műveltséget

Új munkahelyek pedig nem nagyon „létesülnek”, nincs aki létesítsen ilyeneket. A régi reflexek azonban annál inkább működésbe kezdtek. Ki ne emlékeznék a bértarifa rendszerre, amikor a bérek az életkor függvényében emelkedtek egy

rosszul kezelt szociálpolitikai szempont okán, a teljesítményektől szinte teljesen függetlenül. Kevés kivételtől eltekintve, a fiatalok ma is alacsony kezdőfizetéssel lépnek ki az életbe, még az olyan munkahelyeken sincs ez másképp, ahol — egy technológia váltás miatt — friss ismereteik miatt — előnyben vannak még az évek óta ott dolgozókkal szemben is.

Csak hogy ezek a vállalatok inkább nem vesznek fel új dolgozót, gyakran inkább technológiát sem váltanak, csak hogy elkerüljék az átképzések, elbocsátások okozta konfliktusokat. Ez a gyakorlat eredményez olyan meglepő, bár korántsem ritka helyzeteket, mikor is egyik-másik vállalat szakképzett emberek garmadával próbál minőséget termelni, mi-

közben a nála hiányzó szakemberek közhasznú munkán tengenek.

A legpechesebbek azonban mégiscsak azok, akik elhitték: minél többet tanul valaki, annál értékesebb tagja a társadalomnak. Ők akik gimnáziumba mentek: mert onnan lehet bizony pályázni a felsőoktatásba. De ha nem is sikerül a felvételi, akkor is, sokoldalúbban képzettek, több mindenre megtaníthatók, mint akik „csak egy sima szakmunkásképzőt” végeztek, vagy mint a szakközépiskolából kikerülők. Hiszen nekik nagyobb az általános műveltségük, következésképpen olyan alaptudással bírnak, amire könnyen építhetnek, aszerint, hogy a későbbiekben milyen speciális ismeretekre lesz szükségük.

Mindebből azonban a gyakorlatban csupán az nem igaz, hogy a mai munkerőpiac értékeli, igényli az általános műveltséget. „Neki” ugyanis olyan munkásra van szüksége, aki a belépése pillanatában mindenhez ért, amihez csak az adott munkapad mellett érteni kell.

A gimnáziumokban érettségizők egyike sem ilyen. Még akkor sem, ha valamilyen kideríthetetlen okból kifolyólag, az utóbbi években mindinkább reklámozzák a gimnáziumi fakultációkat, mondván: mégse kerüljön ki a gyerek az alma materből úgy, hogy „semmihez sem ért”. No de milyen fakultációkat kínálnak az iskolák? És milyen „papírt” adnak elvégzésükről?

Tisztelet a csekély számú kivételnek, a fakultációkon megszerzett ismeretekért egy fillért sem fizetnek a munkaerőpiacon. Pláne, hogy fakultatív tantárgyakból teljesített vizsgát igazoló oklevéllel — az érvényes jogszabályok szerint — sehol sem lehet munkába állni.

Magáért vagy maga ellen?

Az uralkodó osztály jogaiért harcol.

Húszmillió rubel veszteséget okozott előzetes számítások szerint a donyecki szénmedencéhez tartozó Makejevka város bányájának termelés kiesése. Szerdai helyszíni jelentések szerint az egész szénmedence 120 bányájából 62-ben változatlanul áll a munka. A nyugat-szibériai kuznyecki szénmedencében, Kemerovo bányakörzetében a termelés kiesésből származó veszteség 48 millió rubel, ehhez eddig 3,7 millió késedelmi költség járul a szénzállítások elmaradása miatt.

A donyecki bányászok 38 pontos követelésének a felét a helyszínen is rendezni lehet, a másik felét — amelyet a szabadságok növelésével, a nyugdíjakkal, a szakmai betegecségek elismerésével stb. kapcsolatosak, — eljuttatták a Legfelsőbb Tanácsba és a szovjet kormányhoz. Makejevka város sztrájkoló bányászaihoz a hét elején más városok bányáinak munkásai is csatlakoztak. A működő bányák munkásai az eddigieknél is nagyobb termelés kiesés elkerülése végett folytatják a munkát, de támogatják a sztrájkoló követeléseit. A sztrájkbizottságok vállalták a rendfenntartást, ügyelnek arra, hogy a bányákban ne alakuljon ki balesetveszélyes helyzet.

A donyecki bányászokat a városi és a vállalati vezetés igyekezett meggyőzni: vegyék fel a munkát, követeléseiket

napirendre tűzik. A szerda esti Izvesztyija jelentése szerint ezek a kísérletek eredménytelenek maradtak, mint ahogyan a tekintélyüket veszített helyi szakszervezetek sem tudtak szót érteni a munkabeszüntetőkkel. Értelenséget váltott ki, hogy ebben a nehéz helyzetben az ukrán állami vezetés és a szakszervezeti központ tehetetlenül szemléli az eseményeket — írja az Izvesztyija. Igaz, a bányászok kizárólag a népi küldöttekkel és a pártvezetőkkel hajlandók tárgyalásokat kezdeni.

Nyugat-Szibéria kuznyecki szénmedencéjében a közel két hete tartó bányász-sztrájk tovább folytatódik, bár ott a munka felvételéről és a követelések teljesítéséről tartott tárgyalások némi eredménnyel jártak. A helyi sajtó, rádió és a TV közzétette azt a jegyzőkönyvet, amelyet helyszínen lévő kormánybizottság és a sztrájkbizottság írt alá. Novokuznyeckben a tömeggyűlések elkerülése végett a város vezetése vállalta: koordináló központként közvetít a munkabeszüntető és a vállalati, valamint kormányképviselők között. Több bányában a sztrájkolókat már nem támogatják a sztrájkbizottságokat, nem válaszolnak felhívásaikra. A kedrovi bányában például 300 ezer tonna szén hever a vátokban és már bemelegedett, így nagy az öngyulladás veszélye — írja az Izvesztyija.

Kopjafa Rockenbauer Pálnak

Egymillió lépés
— visszafelé

„A nagy emberek sírján virágok és barátok teremnek” — idézte a régi mondást tegnap délután Ordas Iván újságíró a Rockenbauer Pál emléktúra ünnepélyes megnyitóján Szekszárdon, az Úttörőház előtti téren.

Ami igazán ünnepélyessé tette a percek az, hogy ekkor avatták fel Rockenbauer Pál emlékoszlopát — a Szatmári Juhos László által készített kopjafát.

Megrögzött szokás szerint sokan — szám szerint tizenegyen — voltak a megnyitó előnkésében (Úgy látszik néhányan csak a közönséggel szem-

ben érzik jól magukat), de ami öröm, sokan voltak a tűrőzők, az érdeklődők is. Mintegy százötven-kétszáz fős tömeget üdvözölt Bodor Árpád gimnáziumi tanár a Tolna megyei természetbarátok nevében, majd Kovács János, Szekszárd város tanácsának elnöke köszöntötte a túra résztvevőit. Rövid beszédben szólt a város történelmi nevezetességeiről és a várossal való alaposabb megismerkedésre invitálta a tűrőzőket.

Ezt követően a régi barát, Ordas Iván újságíró emlékeztet Rockenbauer Pálra, elsősorban

Eltűnnek a vándormadarak?

fotó: czakó

folytatás a 2. oldalon

folytatás a 8. oldalon

„A ma iskolarendszere a holnap munkanélkülisége”

folytatás az 1. oldalról

Elherdált ifjúság

Igaz a legtöbbet ez nem is zavarja, hiszen ők tovább akarnak tanulni, még ha csak kettesek is, csak akad egy „piti kis főiskola” ahová ennyivel is bejuthatnak... Ebbéli reményeiket sem a család, sem az iskola nem oszlatja szét. Senki nem áll melléjük, hogy „ebből elég, iratkozz inkább át egy másik iskolába, szakközépbe, vagy szakmunkásképzőbe”. De a szülők sem verik a gimnázium igazgatójának asztalát, hogy olyan fakultációkat indítson, aminek — egy sikertelen felvételi esetén — hasznát is veheti a gyerek. Képezzék ki adószakértőnek, könyvvizsgálónak —, kapva kapnának érte a sora alakuló kisvállalkozások. De nem, az iskolarendszerünk ennyire még nem társadalmasodott.

Mindenki bízik valamiben. Az igazgató abban, hogy majd csak intézkedik a minisztérium, a szülő és a gyerek abban, hogy csak sikeredik az a felvételi, vagy ha nem, hát találjanak egy jó munkahelyet a

következő próbáig. És a vállalatok is bizakodnak, majd csak találjanak munkaerőt valahogy.

Amikor Glatz Ferenc, művelődési miniszter meghirdette oktatáskorszerűsítési elképzeléseit, teljesen kétségbe estem. A miniszter programja — félreértés ne essék — szerintem jó. Annyi csak a bajom, hogy ő találta ki, a miniszter. Sem a vállalatok — vagy azok érdekképviselői — sem a szülői munkaközösségek nem követelték ki, hogy az iskola valóban az életre készítse fel a gyereket, a leendő munkavállalót.

Hát mégis, kinek az érdeke, hogy ne csellengjenek a munkanélküli fiatalok százával, ezrével, s holnapután talán már tízezerrel az utcán? A kultuszminiszternek egyedül kell kitárlnia, hogy vajon mire is lenne (lesz) szükségük a gazdálkodóknak? Senkinek sem fontos, hogy a felnövekvő generációk — szándékuk szerint — valóban hasznos tagjai legyenek a társadalomnak? A holnapra senki se gondol!

Fekete Gy. Attila

Megfogható közelségben a távérzékelés

A mezőgazdaságban egyre nagyobb az igény a korszerű termésbecslés módszereinek elsajátítására. Ezzel a témával az úgynevezett távérzékelési eljárások ismerői foglalkoznak. Az ilyen szakember azonban nálunk egyelőre kevés, ezért a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium — a művelődési tárccával egyetértésben — távérzékelési és térinformatikai tanszék létesítését engedélyezte az Erdészeti és Faipari Egyetem székesfehérvári földmérési és földrendezői főiskolai karán. Az intézményben évente 30—35 szakembert képeznek ki.

Amint a szakminisztériumban elmondták, az új tanszék szervezettel ugyan a székesfehérvári intézményhez tartozik, ám valójában a budapesti Földmérési és Távérzékelési Intézetben tevékenykedik majd, mivel ennek technikai felszereléseit hasznosítják az oktatásban.

A tanszékét az ősszel induló tanulmányi év kezdetéig megszervezik és ezután a távérzékelési tantárgy hallgatása kötelező lesz az üzemmérnök-jelölteknek.

(MTI)

Mégis érdemes betakarítani ami megtermett?

Hitel a gyümölcsfelvásárlóknak

Kedvezményt kapnak azok a vállalatok, szövetkezetek, amelyek az ez évre leszerződött mennyiség felül vesznek át a termelőktől kajszit, őszibarackot és körtét. Így határoztak a MÉM, a Pénzügyminisztérium, a Kereskedelmi Minisztérium és az Országos Terhivatal illetékesei. Az általános piaci intervenciók alpból a termékek felvásárlását szolgáló hitel kamatát finanszírozzák. Arról is döntöttek, hogy a vissza nem térítendő kamattal az érintett cégeknek legkésőbb jövő év március 31-éig kell elszámolniuk.

A három gyümölcsből a tavalyi 170 ezer tonnával szemben idén mintegy 230—235 ezer tonna termett. A többlettermésből jelenleg mintegy 30—35 ezer tonnának a felvásárlása okoz gondot a konzervgyáraknak, a hűtőházaknak és más cégeknek. Az áru átvételéhez legalább 320 millió forintos hitelre van szükségük, aminek a kamata hozzávetőleg 40—42 millió forint. Ezt finanszírozzák az elkövetkező hetekben az általános intervenciók alpból nyújtott kedvezményekkel.

(MTI)

Nem a tüdő, a szív hiányzik

Megértem, hogy szükség volt — ha elég nehezen is — a január 9-i eléggé radikális áremelésekre. Ezt a szakemberek igyekeztek is megmagyarázni. Azután egészségügyi előadásokat hallgatva, elmondták, miként étkézzék az idős, főleg kisnyugdíjas ember. Fogyasszon fehérjében gazdag ételeket, így többek között sajtfeleségeket. Igen ám, csak hogy nem tudja megfizetni 10 dkg sajtért a 15—20 forintos. Aztán olyanok vagyunk, mint a kisgyermek: egyszerűen kíváncsiak, megkívánunk valamit. Így voltam, amikor szalontüdőt kívántam egyik idős társammal együtt. Elhatároztuk, hogy felkeressük a hentesüzletet, ahol vásárolni szoktunk. Ott azt a választ kaptuk, hogy hetek óta nem szállít a húsipari vállalat.

Gondoltuk, megnézzük egy nagyobb ABC áruház húst és húsféleségeket is árusító üzletét. Ott sem jártunk sikerrel. De legalább kaptunk szép szóval ajánlatot, hogy vásároljunk karajt vagy combot. Megköszöntük az ajánlatot és fogtuk magunkat, továbbmentünk egy másik üzletbe.

Itt már kissé fölényesen fogadott egyik fiatal eladó. Kéré-

sünkre — ránk sem nézve — csak annyit mondott: nincs. Csak az van, ami a kámpokon vagy a pulton — legalább üveg alatt lett volna — látható. Aztán az eladó bement a raktárba, az ajtót félig nyitva hagyva, rágyújtott egy cigarettára.

Közben más is jött vásárolni. Amikor az eladó kijött, kémszás nélkül, fogdosta a húst.

Mi ott tébláboltunk, majd bátoratlanul megkérdeztük az eladót — biztosan nem kereskedő —, mikorra várható, hogy lesz sertéstüdő és szív? Azon nyomban meg is kaptuk a kioktatást:

— Nem vagyok jós!

Azzal ismét otthagytam bennünket, hogy a raktárban tovább szívja a még el nem aludt cigarettáját.

Hát ezért dohogtam és morgolódtam ezen néhány sor papírra vetése közben arra gondolva:

— Meg kellene tanítani a fiatalokat arra is, hogy miként kell bánni a vásárolni szándékozókkal, legyenek azok fiatalok vagy idősebbek még akkor is, ha a sertéstüdő vagy szív hiánycikk. Pedig minden sertésnek van tüdije és szíve. Csak arra nem kaptunk magyarázatot, hogy ezek hová kerülnek?

Kiss József

Kommentár nélkül

A szovjet peresztrojka — albán szemmel

A Tiranai Rádió sorozatot indított a szovjet peresztrojka bemutatására. Egyik múlt heti adásában a rádió a Gazdasági Tanulmányi Intézet egyik „rég” munkatársát szólaltatta meg, aki az első részben a peresztrojka értelméről nyilatkozott, a második részben a szovjet peresztrojka lényegét foglalta össze. A kissé komplikált, helyenként magyartalan szövegből, amelyet szó szerint adunk közre, világosan kitűnik, mit kifogásol Albánia jelenlegi vezetése a Kelet-Európában lejártszó gazdasági és politikai folyamatokban.

„A peresztrojka a szovjet gazdaság fejlesztésének új iránya. Módszer, amely egyre szélesebb helyet foglal el a Szovjetunió gazdasági gyakorlatában és irodalmában. A szovjet revizionisták által ma végrehajtott irányítás gazdasági módszere, általános értelemben a gazdaság decentralizálásának, az árucikkek és pénzkapcsolatok meghatározó szerepe bővítésének és emelésének törvényesítése, az értéktörvény és más kategóriák, a termelés és cikkek elosztása fő rendező szerepének az adása. De jure ez a folyamat támogatásra talált a szovjet revizionista párt 1987. júniusi plénumán. E határozat szerint a vállalatok teljesen az önfinanszírozásra és öntörlesztésre térnek át. A dolgozó kollektívákat a kincsvagyonok uraként tekintik, a központi szervek felszabadulnak az alacsonyabb alakulatok gazdasági

tevékenységbe való beavatkozásaitól, utat nyitnak egy fő reform végrehajtására az irányítási rendszerben, a pénzügy és hitel mechanizmusának meg erősítésére.

Az irányítás ilyen gazdasági módszerek alkalmazásával a piacot spontán erőivel a gazdaság fő rendezőjévé teszi. Ez a tőkés gazdaság folyamatainak és jellegzetességeinek megjelenéséhez vezet el, amelyek közül a következőket kell megemlíteni:

1. Először létrejön a tőkés sokoldalú piac saját megkülönböztető vonásaival ami a gazdaság különböző formái létezésének tükröképe.

2. Az anyagi-technikai ellátást a termelési eszközök szabad vásárlásával helyettesítik. Ily módon megvalósult a formának tartalmával való megfelelés és az értéktörvény érvényesülésének szférája bővült.

3. A tőzsde és az értékpapírok jöttek létre, a részvénytársaságok létesítése miatt.

4. Engedélyt adtak a külföldi tőkével a vegyesvállalatok létesítésére. A nyugati partnereknek a vegyesvállalatok tőkéje értékének 49%-os beruházását ismerve el ugyancsak számos joggal kísérve az irányítás, szervezés és a nyereségek alkalmazásának területén.

5. A vállalatokról szóló törvényben tervbe vették azt, hogy azok a vállalatok, amelyek jövedelmeikkel nem fedezik kiadásait, bezárják ka-

puikat. Tényleg, az új gazdasági mechanizmus alkalmazásának bevezetésével 95 vállalat csődbe jutott és további 600 gépsor zárva maradt. Ily módon a gazdasági szerkezetátalakítás új helyzetet hozott létre, ahol a vállalatok sorsa a piactól, saját spontán erőitől függ és ahol a leggyengébb vállalatokat az erősebbek elnyelik.

6. A munkanélküliségi szint növelésére irányuló hajlam s különösen az ország főbb központjaiban a munkaerővándorlás meggyorsítása. A legnagyobb nyereség biztosításáért folytatott harcot a szovjet burzsoázia különböző formákban és utakon serkenti; a munkaintenzitás gyarapítását és a konkurencia növelését a munkások között a munkahelyek megőrzésére, amelynek következtében jelentős a munkaerő-csökkenés a gazdaság számos ágában, aminek egy része a munkanélküliek soraiban szerepel.

A gazdaság fő jellemzőiről folytatott rövid elmélkedés a gazdasági szerkezetátalakítás feltételein belül még egyszer beigazolta azt, hogy ezek a módszerek nem rendelkeznek eredeti vonásokkal és sajátos vonásaiktól függetlenül ez az önrendelkezés gazdasági módszereinek egy példánya marad.” — fejeződött be a Tiranai Rádió sorozatának második része.

Vuics Tibor

Nem tükrözi a lengyelek valós óhaját

Gratulációk a minimális elnöknek

A washingtoni Fehér Ház szerdán jókívánásait tolmácsolta Wojciech Jaruzelski tábornoknak Lengyelország elnökévé való megválasztása alkalmából és kifejezte reményét, hogy a kelet-európai országban folytatódik a politikai és gazdasági reformfolyamat.

Gratulációját fejezte ki Wojciech Jaruzelskinek Lech Walesa, a Szolidaritás vezetője is. Üzenetében kijelentette, hogy Jaruzelski megválasztását a „hatalom és az ellenzék közötti kerakasztal-megállapodás tette lehetővé”, és megjegyezte, hogy a mostani választás „nem a lengyel társadalom valós politikai óhaját tükrözte”.

A lengyel parlamentben képviselt ellenzék (Szolidaritás) tenyerét dörzsöli, hogy Wojciech Jaruzelski éppen csak a minimális szavazattöbbséggel került az elnöki székbe.

Kuron üdvözölte, hogy Jaruzelskit oly minimális szavazattal választották meg (éppen annyit kapott, amennyi a megválasztáshoz minimálisan szükséges volt), mert ez „állandóan emlékeztetni fogja, hogy a társadalomban milyen mértékű a támogatóinak köre”.

Hamarosan összeül a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága, hogy döntsön, megmarad-e első titkárnak Wojciech Jaruzelski, akit szerdán köztársasági el-

nökké választották. Ezt maga Jaruzelski mondta érdeklődő képviselőknek és szenátoroknak a parlamentben csütörtökre virradó éjjel.

Jaruzelski első titkári lemondása tehát szinte automatikus lépés lesz. A nagy kérdés az, hogy ki lesz az utóda a Lengyel Egyesült Munkáspárt élén.

MAGYAR MINISZTERELNÖKE LESZ KANADÁNAK?

Nincs kizárva! A magyarságtudatát és magyar anyanyelvét kitűnően megtartó Wappel Tamás föderális képviselő elsőnek jelentette be, hogy pályázik a liberális pártvezetői posztjára.

Nagy szó ez számunkra kanadai magyarok számára, hiszen ez ideig nem volt magyar etnikumú képviselő a föderális parlamentben, most pedig olyan kitűnő személy képviseli a magyar ügyet, aki kiváló képességeivel rövid idő alatt országos tekintélyre tett szert. Tamás 39 éves ügyvéd, öt gyermeke van, — példás családi életet él. Edesapja által alapított ügyvédi irodát vezet sikeresen Róbert testvérbarátjával. A legutóbbi föderális képviselő választáson politikai újoncként erős ellenjelöltekkel szemben nagy többséggel lett Scarborough West képviselője.

Turnerékkel ellentétben támogatja a Rree-Trade-et, ellenzi az abortusz, múltja és politi-

Abházia nem üdül

Az Abház Autonóm Köztársaság területén lévő üdülőhelyeken nem fogadnak sem szovjet, sem pedig külföldi üdülőket.

Ugyancsak feszült, robbanásveszélyes a helyzet Nyugat-Grúziában. Egyes városokban, több tízezer ember részvételével, a hatóságok tilalma ellenére szerdán este és éjszaka tömeggyűléseket tartottak. A kijárási tilalom megszegése és rendzavarás miatt 30 embert tartóztattak le, ellenük bírósági eljárás indult.

kai elképzelései tiszták és világosak. Párton belüli legfontosabb célja a pártgyűlés megteremtése. Amennyiben ő kerül a párt élére a Turner időszak alatt erősen balra tolódott liberális pártot minden bizonnyal visszahozza a centrum irányába. Habár sokan szkeptikusan fogadták bejelentését, ne feledjük, hogy Mulroney még csak képviselő sem volt, amikor pártja élére került és azóta is sikeresen vezeti a konzervatív pártot.

Az egy év múlva Calgaryban történő megválasztása esetén személyével nemcsak mi magyarok, hanem pártja és az egész ország sokat nyerne. Örömmel csatlakozunk a gratulálókhoz, jó egészséget, szerencsét és sok sikert kívánunk mind egyéni életében, mind pedig politikai pályáján.

Toronto, 1989. július 10.

Vigh József

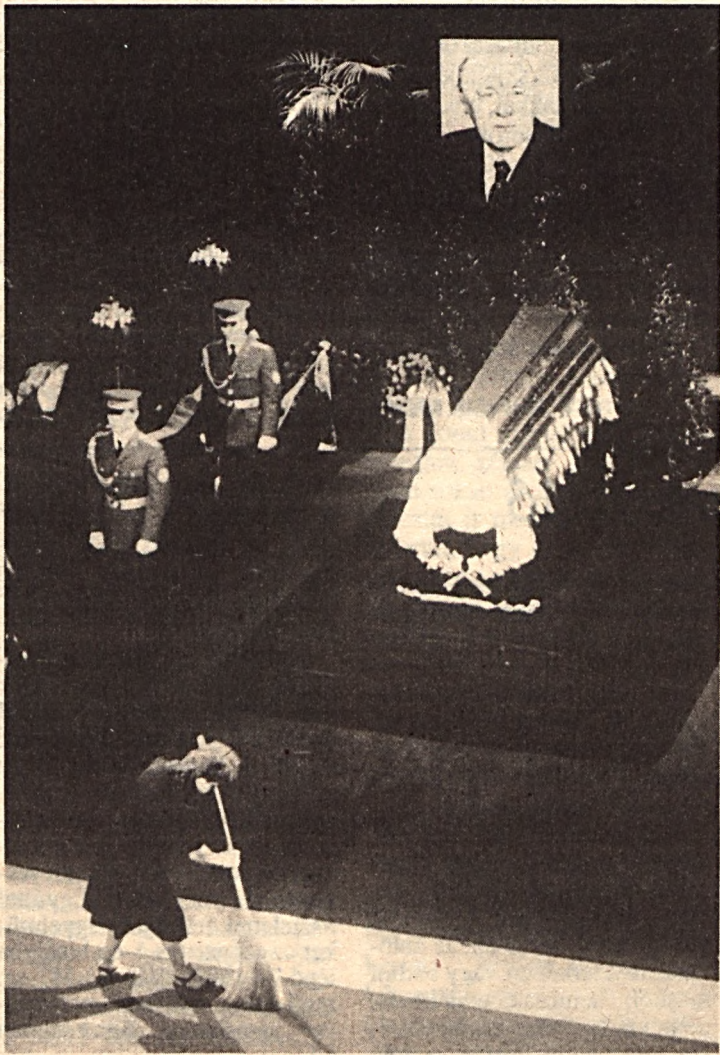
Féldőben sohase késő

Negyvenöt éves vagyok. Egy jó meccsen ez az első féldőt jelenti. Úgy döntöttem, itt az ideje, hogy kisöpörjem magamból mindazt, ami fölösleges. Tiszta lappal indulok tovább. Meg kellett tennem ezt a lépést, saját magamnak tartoztam vele. Ha az ember úgy érzi, hogy gátak állnak az útjában, vagy átél rajtuk, vagy ledönti azokat. Sokszor végiggondoltam magamban minden lehetséges választást. Úgy éreztem, hogy az MSZMP-tagságom a fejlődés gátja, kiléptem hát belőle. Nem a pártgyűlésen jelenttem be kilépési szándékomat, hogy ne befolyásolják a döntésében senkit sem, mások ne kövessenek engem. Felkerestem a városi MSZMP első titkárát és elmondtam neki: ez a párt, nem az a párt, amiben én hittem, amibe én beléptem. 1956-ról nem sokat tudtam, egészen mostanáig nem hallottam Mosonmagyaróvárról sem. Félretájékoztattak bennünket. Az igazat csak most tudtuk meg, ez is motivált az elhatározásban. Én nem vagyok az ember, aki folyton változtatja véleményét, mint azt a felső pártvezetésben is tapasztaltam. Ehhez a váltakozó napi fordulatokhoz nem lehet alkalmazkodni. Ma ezt mondom, holnap amazt, mikor, melyik irányból fúj a szél. Úgy gondoltam, jól van fiúk, eddig együtt mentünk, de most már elválnak útjaink! Most már egyedül megyek tovább!

Ha az MSZMP internacionalista párt, mert annak tartja magát, akkor ő lótt a Tienanmen téren, Grúziában és barátja

szomszéd kormányfőnek és bandájának, nos, akkor én nem kérek többet belőle. Emelt fővel léptem be, most lehajtott fejjel vonulok ki, pedig nekem nincs miért szégyellnem magam. (Párttitkári beosztásommal sohase éltem vissza.) Nem haragszom és sohase fogok haragudni a kommunistákra. Az első titkár csak arra kért,

maradjak még a választásokig. És? Akkor mi történik? Menyire változik meg az MSZMP? Vagy talán én változok meg? Ebbe nem egyeztem bele. Elöttem és utánam is sokan kiléptek. Az alapszervezetünk huszonnyolc tagjából csak nyolcan maradtak. Alapító tagja voltam a reformkörnek, és most is a tagja

vagyok. Amikor a reformkört létrehoztuk, az a tisztességes vezérelt bennünket, legyen egy szervezet, ami nyitott. Jöjjenek ide az emberek, akár katolikusok, akár reformátusok, mondják el véleményüket. Mindenki jöjjön ide, aki tenni akar valamit ezért a borotvaélen táncoló kis országért. A véleményemet, gondolataimat ott revans nélkül elmondhatom. Most igazán szabadnak érzem magam. Remélem, a reformkörből sohase lesz párt. Akkor minden kezdődhetne előről.

Az ellenzéki szervezeteket (ez a megnevezés takarja valódi lényegüket) csak üdvözölni lehet. Mert milyen is az ember? Természetéből adódóan hajlamos elengedni, nyugtatgatni és felmenteni magát. Kontrollra igazán nagy szükség volt. Hiszen ha valamiért sokan felelősek, akkor azért igazán senki sem tartja a hátát. A közös kapcsolat elvész a felelősség, a személy felelőssége, és ez nem mehet a végtelenségig. Az ellenzéki szervezetek feltárják a bajokat, azok okait, az MSZMP ha bizonyítani akar, akkor orvosolnia kell a társadalom betegségeit.

A visszarendeződésnek megvan a reális veszélye, de az katasztrofális lenne az országra nézve. Végképpen elszakadnánk Európától. A fundamentális szemében a reformkörök is ellenségek. A vitákban érvelni kell tudni. Az érveléshez intelligencia szükséges. Hiába vagyok én higgadt, ha a másik fél ellenséget lát bennem, esetleg az érveimre nincsenek ér-

vei, csak indulatai, az ökle, vagy a fegyverek. Ezért tartok egy esetleges terrortól, de remélem, nem kerül rá sor.

Nyugodtan dolgozom, a munkámban sohase néztem, mint ahogy nem is nézhettem ki, milyen nézeteket vall, és milyen nemzetiségű. A genyines vakbélnek nincs nemzeti-

sége. Csak ember, beteg ember van, akit meg kell gyógyítani.

Bármikor vállalom, amit elmondtam, s ha kell megvédem magam. De vannak nálam gyámsoltalabbak is.

Elmondta: K. Z.

Lejegyezte: Veress Éva

Fotó: Kapfinger

Nagyon cseles

Ne is mondják nekem, hogy itt nincs szava a közvéleménynek és hogy egy-egy intézményben minden megtörténhet, csak az nem, amit az illető intézmény dolgozói szeretnének.

Ékesszóló példa erre az az ügy, amivel a magyar sajtóban számosan foglalkoztak már, de aminek az alább szóba hozott vonatkozásáról tudommal senki sem írt még.

Az ún. szegedi „ejtőernyős-ügyről” van szó, vagyis arról, hogyan és miért helyezték az ottani Móra Ferenc Múzeumhoz a Csongrád megyei MSZMP-pártbizottság volt ideológiai titkárát, azt a Koncz Jánost, aki neosztalinista funkcionáriusként annak idején egyik fő felelőse volt a Tiszatáj című folyóirat elleni hajszának.

Nos, a múzeum dolgozóinak tiltakozása, a sajtó és a közvélemény méltatlankodása nem volt hiábavaló: dr. Konczot ugyan meghagyták új állásában, ámde és azonban: — 26 ezer forintot fizetését 20 ezerre mérsékeltek, ami ugyan még mindig jóval több, mint a legtöbb múzeumi kollégájának a javadalmazása, azonban egy neosztalinista funkcionárius számára éhbér; — kinevezték ugyan a múzeumhoz, de ugyanarra az állásra, amire ki-

nevezték, pályázatot is kiírtak — utólag, márpedig hitetlen legyen a neve annak, aki ezek után kételkednék abban, hogy azt a pályázatot dr. Koncz nem fogja elveszíteni; — végezetül szer- és módfelelő megnyugtató — és épp ez az ügynek az a mozzanata, ami véleményem szerint eddig nem kapott kellő méltatást a sajtóban —, hogy gondoskodás történt arról: dr. Koncz, aki nem ért a múzeumi ügyekhez, ne zavarjon sok vizet a múzeumban, ha már ott dolgozik azért a rongyos húszasért. Neki ugyanis a Bécs—Budapest világiállítás dél-alföldi rendezvényeit kell majd megszerveznie, ami merőben ártatlan és ártalmatlan munkakör. Mindössze néhány milliót lehet elherdálni benne. Mentségül és vigaszul szolgálhat viszont az, hogy a Bécs—Budapest világiállításról még nem döntött sem a magyar országgyűlés, sem a kormány, így remény van rá, hogy ha dr. Koncz — úgyszólván — mint világiállítási ügyekben kellő szakértelemmel bíró kandidátus — alaposan hozzájárul a dolgához, akkor kormányhatározat és országgyűlési jóváhagyás nélkül működik majd közre a herdálásban.

Ami mégiscsak más.

-6

1989. július 21.

D Á T U M

3

Bátaszéki zenés nyár

Nem biztos, hogy csak pénz kell

„A bátaszéki Petőfi Sándor Művelődési Központ e zenés programsorozatával szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy Ön és kedves családja kellemesen emlékezzen vissza az idei nyárra” — olvashatjuk a műsorfüzet ajánlójában, amely bevezeti az ideai nyári bátaszéki programjának ismertetését. (A műsorfüzet ízléses borítója Schubert Péter grafikusművész munkája.)

A külső forma, a szép megjelenés kevés, ha a belbecs nem hozzá méltó. Aki kézbe veszi, olvassa a füzetet, az sem csalódik. A két nyelven — magyarul és németül — írt műsorfüzet szerint a következő program vasárnap a bátaszéki római katolikus templomban Tokos Zoltán gitárművész előadása lesz. A kolozsvári születésű művész hangversenye után kiemelkedő programnak ígérkezik az 1988-as Ki Mit Tud? verseny közönségdíjas együttese a Los Adios zenekar koncertje. Az andokinaiai programjában Ecuador, Peru, Bolívia és az Andok területén fellelhető népdalok szerepelnek. Autentikus zenéjük indián fűvőhangszerekre épül, de műsorukban a pengetős hangszerek is esetenként szólószerepet kapnak.

Az augusztus 19-re tervezett egész napos program Bátaszéki Vigasságok címmel került a műsorfüzetbe és bizonyára sok

ember érdeklődését felkelti. Hisz a gyerekektől a felnőttekig a tekeversenytől a snapszli-partiig, a gyermekdaloktól a country-muzsikáig számtalan program várja az érdeklődőket.

A fentiek mellett egész nyáron megtekinthető Tamási János festőművész kiállítása a párházban, a művelődési központban pedig az „Amiről a fénykép mesél: Bátaszék” című fotókiállítás.

A nyári programokat a Magyar Barokk Trió hangversenye zárja augusztus 27-én a helyi római katolikus templomban.

A Tolna megyei nagyközség Bátaszék műsorfüzetét forgatva, több kérdés is felmerül az emberben. Az első, miből van erre pénz? Mert mostanában hallva a népművelők jogos és kevésbé megalapozott símait, önkéntelenül is ez jut először eszünkbe. Pedig azt sem hiszem, hogy Bátaszéken több lehetőség van, mint másutt. Talán csak okosabban gazdálkodnak, természetesen a bevételre is számítva. Mert felismerték, hogy az igényes jó programoknak, ha azok találkoznak az érintettek érdeklődésével, még mindig van piacuk.

Tény, hogy a kultúra is áruvá vált. Hogy eladhassuk, ahhoz először pénz kell, de gazdálkodni vele már hozzáértés, rátermettség. Reméljük, a bátaszékiek nem fizetnek rá arra, hogy holt szezon helyett az értékes kultúra árulói (és nem elárulói) váljanak.

Műlábbal átfutotta Kanadát

Magyar fiú a SUNshine boy

(Torontói munkatársunktól)

Torontó talán legnépszerűbb napilapjában a The Toronto Sun-ban egy lapszámban két magyarról is szó esett. Az egyik egy Magyarországról látogatónak érkező Zsolt nevű fiú, aki megnyerte a lap fotóriporterének tetszését. A fotóriporter az utcán látta meg a fiút és őt választotta ki, hogy a nap szépfüve, azaz SUNshine boy legyen. Ez alkalomból, Zsolt több, mint félmillió képet is közölte a lap.

A másik magyarra kevésbé lehetnek büszkék honfitársai. Mr. Peter Demeter Kanada még ma is leghírhedtebb gyilkosa. A róla szóló írásból kiderül, hogy miután megölte feleségét, a börtönből még két gyermekrablást és egy másik gyilkosságot szervezett meg.

A Kanadában tanuló diákok ismét tüntetéseket rendeztek Torontóban, Ottavában, Montreálban és Vancouverben. A kínai nagykövetség kerítésére kiacskottatták a „Gyilkosok” táblát és vezetőik kérték a kanadai kormányt, a kínai kormánnyal szembeni azonnali szankciók életbe léptetésére.

A torontói magyar kultúrközpont Árpád termében megemlékezést tartottak a Hősök Napja Torontóban címmel, ahol mindazokra emlékeztek, akik a magyar haza védelmében elesettek. Az ünnepi szónok

az a vitéz Serényi István többszörös futóbajnok volt, aki 1959-ben Hruscsov New Yorkba érkezésekor egy nagy fekete kendővel bekötötte a Szabadság szobor szemét, 1962-ben pedig gyalog ment San Franciscóból New Yorkba. Hetvennégy napos útja során három nappal javította meg az akkori világsúcsot. Útja során mindig mellén hordta a magyar címet és a „Remember Hungary” feliratot.

A torontói Magyar Jézus Társaság által kiadott A szív című katolikus magazin beszámolt a működéséről és az 1950-ben betiltott magyar szerzetesrendek első konferenciájáról és a hazai cserkészeti újjáindításának problémáiról. A rend nagy tudású atyái készülnek a Magyarországra való visszatérésre.

Kanada valószínűleg legnépszerűbb magyarja Steve Fonyo, aki miután 12 éves korában rákbetegség miatt elveszítette egyik lábát, tizenkilenc évesen — 1984-ben — óceántól óceánig átfutotta Kanadát. Tucatnyi műlábbat koptatott el a 7924 kilométeres út során és ezzel tíz és félmillió dollárt gyűjtött a Canadian Cancer Society javára. Jelenleg egyszerű átlagemberként él Edmontonban.

Vigh József
Torontó

Még mindig itt tartunk?

Magyarország egy déli megyéjének egyik alternatív, avagy ellenzéki, esetleg ellenforradalmi, netán a haladást képviselő? — döntsék el Önök — szervezetének képviselője mesélte a következő történetet:

— Amióta a Sors megáldott, vagy megvert azzal, hogy a politikai életben részt vehetek, és nem kifejezetten az MSZMP oldalán, gondjaim támadtak az emberek megszólításával. Pontosabban nem nekem, hanem a megszólítottaknak. Mivel sok „nagy” emberrel találkozom munkám során, akiknek eddig az „elvtárs” megszólítás dukált, függetlenül attól, hogy tényleg volt-e valamiféle közös alapnézeteink „platformján”. Az utóbbi időben azonban — mivel nem nagyon, sőt abszolút nem — kedvelem a tudathasadós állapotot, következetesen „polgármester úrnak, vagy elnök úrnak, vagy titkár úrnak” szólítom a tanácselnököket, a

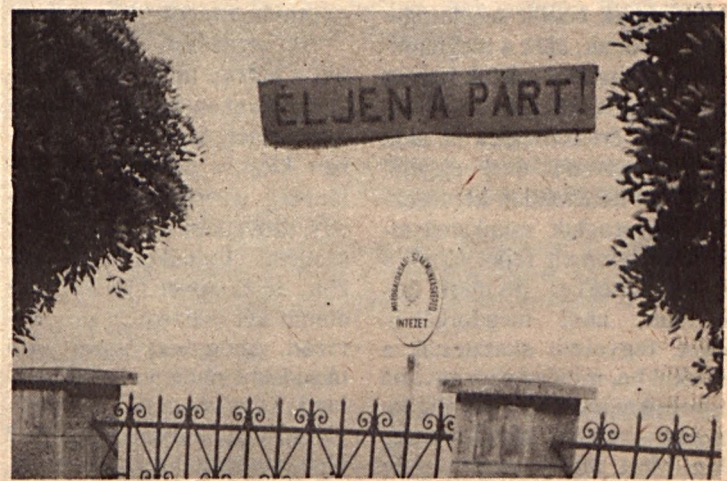
tészek vezetőit, vagy más egyéb vezető poszt birtokosait.

Mindig nagyon vigyázok arra, hogy még a hanglejtésben se legyen semmiféle gúnyos felhang, nem szeretném, ha valaki is megsértődne emiatt, de mai változó világunkban az „úr” megszólítást tartom az egyetlen semleges és nem bántó kommunikációs lehetőségnek. Az e szóval megisztelt emberek reakciója azonban meglehetősen vegyes. Van, aki örül neki, néhányuknak fennakadt a szeme, de szemtől szembe még senki nem tiltakozott.

A megyei „szerveket” azonban elárasztják az ellenem szóló feljelentésekkel, haragosan tiltakozva, hogy: „micsoda provokatív személyeket küldtök ide a nyakunkra!...”

Hogy is mondják az angolok? No comment...

— wd —
fotó: Gyórfy Á.

Amikor még könnyebb volt

Politikai párbaj folyik a társadalomban, ami úgy látszik, szerkesztőségünkön belül is megjelent. Gadó György lapunk július 19-ei számában „Olvasói levél egy munkatárstól” címmel tulajdonképpen Kádár János temetéséről írt tudósításon ürügyén a lap politikai irányvonalával kapcsolatban tesz kérdőjeleket, illetve ad hangot ellenérzésének a már említett írással kapcsolatban.

Általában nem vagyok híve, hogy az újságíró saját lapjában direkt formában tegyen valomást politikai nézőpontjáról — mint ahogyan ez G. Gy. levél-cikkében történt — hiszen, ha az Olvasók rendszeresen találkoznak írásával, maguktól is képesek meggyőződni a szerző szándékáról, törekvéseiről és hitvallásáról.

Annak sem vagyok híve — és ez nem is gyakorlat a sajtóban —, hogy ugyanazon újságnál dolgozó két, (netán több) munkatárs a lap hasábjain fejtsék ki egymás írásáról az ellen-véleményét. Ez egyrészt felesleges is, hiszen az olvasók előtt szájtbarátoan bizonygatni nem kell, hogy az adott témával kapcsolatban eltér a véleményünk, mert az írásainkból úgyis kitűnik. Másrészt ez a módszer azt sugallja, különösen abban a formában, ahogyan az említett cikk íródott, hogy a másikkal (kollégával) szemben egyértelműen az ő véleménye az autentikus. Remélem, nem gondolja Gadó György sem, hogy azért nem kapott eddig „olvasói levelet egy munkatárstól”, mert valamennyi cikkével mindenki egyetértett!

Az általam írt tudósítás tartalmáról nyilvánvalóan nem vitatkozom, hiszen megírtam, aláírtam.

Szólok viszont két elvről, amelyre G. Gy. is hivatkozott. Először: hogyan értelmezem a Dátum fejlécén szereplő „Szabadelvű politikai napilap” feliratot, ami komoly politikai tartalmat hordoz. A szabadelvű jelző, — gondolom, véleményem nem egyedülálló — azt jelenti, hogy a lapban olyan írások jelennek meg, amelyek nem elvtelen kiszolgálói a politikai hatalomnak, mentesek a politikai elvakultságtól, a vallási bigottságtól, nem hordozói a faji megkülönböztetésnek és bármely előjelű előítéletnek. Reálisan tükrözik azokat az elmentmondásokat, amelyek hazánk politikai életét, társadalmi tagoltságát, annak érdekelteit jellemzik. Ezeket nyilvánvalóan nem öncélúan, hanem a pozitív kibontakozás érdekében írjuk.

Másodsor: néhány gondolat az ellenzékiiségről. G. Gy. azt írja: „Jól tudom, hogy a Dátum független lap, nem valamelyik ellenzéki párt, vagy szervezet orgánuma. Ezért írásaimban nem is töreksem és nem is törekedtem az SZDSZ politikájának különösebb népszerűsítésére, arra azonban igen, hogy a kormányzattal és az MSZMP-vel szemben egyértelműen ellenzéki hangon szóljak.” Véleményem szerint a kibontakozást, a társadalmi közmegegyezést az az ellenzéki szemlélet szolgálja, ami nem a lehetséges és szükséges differenciálás nélkül áll szemben egy párttal és a kormány-

nyal, hanem konkrét, megalapozott érvekkel bírálja a konkrét hibákat, bűnöket, a fejlődést gátló tényezőket. Hiszen lapunkban nem egy párt folytat harcot a hatalom megszerzéséért, „csupán” egy emberközpontú társadalom megteremtéséhez szándékozunk hozzájárulni.

A vitát részemről azzal zárom, hogy idézek néhány sort abból a „Beköszöntőből”, amit Bába Iván főszerkesztőnk a Dátum 1989. április 25-ei számában írt: „...A lap igyekszik semleges maradni a különböző politikai alakulatok közötti vitában, teret biztosítva valamennyi számára. Semlegessége azonban nem jelenti azt, hogy ne legyen a szó nemes értelmében elkötelezett. Mi, akik a lapot útjára bocsátjuk, elkötelezettjei vagyunk a politikai,

társadalmi és gazdasági reformoknak, elkötelezettjei vagyunk a nemzeti önbecsülés eszméjének, elkötelezettjei vagyunk az európai jogrendnek, a liberális piacgazdaságnak, az egyetemes emberi jogoknak. Semlegességünk tehát „aktív semlegesség”.

Természetesen az idézetek teljes mértékig összhangban vannak a lap indításakor megtartott nyilvános sajtótájékoztató elhangzottakkal, amelyen a főszerkesztő felszólította munkatársai pártállását is. Ezt nem hivatkozva, hanem tényszerűen tette, gondolom abban a hitben, hogyha nem is azonos nézőpontból, de azonos célokért munkálkodunk.

Én magam ezt szeretném.

V. Horváth Mária

Azt olvasom a Dátum-ban (július 17-én), hogy az Országos Rendező Iroda zavaros pénzügyeiről nyomozást folytat az Országos Rendőrfőkapitányság Vizsgálói Osztálya. A tudósító idézi dr. Laborcz László rendőr alezredest, aki szerint a BM „a sajtó egy munkatársának lehetőséget biztosított arra, hogy a nyomozást folyamatosan figyelemmel kísérje és a vizsgálat lezárása után nyilvánosságra hozza”.

Eltekintve attól, hogy talán nem annyira a nyomozást, mint inkább az eredményeit kellene nyilvánosságra hozni, igen derék, hogy a rendőrség így a szívén viseli a közvélemény tájékoztatását. Mindössze egyetlen dolog üt szöveget a fejembe: ki lehet az a kiváltságos kolléga, az egész magyar sajtónak az a vezérképviselője, a nyilvánosság szolgálatának az a rendőrileg felszentelt papja, aki egyetlen újságíróként kapja meg a fent említett lehetőséget? Ki a papja és melyik lesz a papja

lapja? Netalán az Újságírószövetség rendkívüli közgyűlésén választották meg őt? Erről nem tudok, valamint arról sem, hogy nevezetlen, de segédpuffikátorra fölment kollégánk mi módon ad majd betekintést az ügy általa megismert részleteibe.

Némiképp ismerve az újságírókat, tartok tőle, hogy nem kis nehézségekkel és nem csekély számú félreértéssel jár majd a közvéleménynek imígyen tervezett tájékoztatása egyetlen „vezérképviselő” által. Nem lenne jobb, ha a BM visszatérne ahhoz az antivilágban nálunk is bevált, nyugaton pedig azóta is követett gyakorlathoz, miszerint a nyomozást a rendőrség egymaga folytatja ugyan le, de egyes fázisairól, főleg pedig a végeredményről alapos és dokumentált tájékoztatást ad az egész magyar sajtó valamennyi érdeklődő munkatársának?

G. Gy.

Visszakeresztelő

Paksi Városi Tanács VB.
Igazgatási Osztálya
7030 Paks
Dózsa Gy. u.

A Magyar Demokrata Fórum Paksi Szervezete augusztus 20-án, Szent István emlékének méltó megünneplésére készül.

Figyelemmel arra, hogy a jelenleg hatályos tanácstörvény (1971. I. tv.) és az utcanév, valamint településnév megállapításával kapcsolatos 1/1976. (III. 15.) MTTH sz. rendelkezés értelmében az ilyen természetű ügyek döntésre való elő-

készítése az Önök hatáskörébe tartozik, az alábbi kezdeményezést tesszük:

Az 1989. esztendő Szent István napja Pakson legyen a tradicionális, nagyjaink által fémjelzett történelmi elnevezések visszaállításának kezdete.

Kezdeményezzük tereink, utcáink eredeti, a tartós történelmi próbát kiállt megnevezéseink visszaállítását. A Nagyköves név a téren, az utcán, az autóbusszon, a térképen vagy bárhol máshol, nemcsak emlékezés, de példa is. Szent István emléket most legméltóbban a róla

elnevezett téren tudjuk megünnepelni úgy, hogy augusztus 20-án az ünneplő paksi polgárok előtt kimondjuk: tévedés volt legszebb terünk nevének megváltoztatása!

A fentiek szellemében javasoljuk, hogy a jelenlegi Marx teret 1989. augusztus 20-tól Szent István térnek nevezzük. Kérjük a Tisztelt Címet, hogy az ügyvel kapcsolatos szükséges intézkedéseket — tekintettel az időszűzre és a közérdekűsége —, mielőbb szíveskedjenek megtenni. Együttal tisztelettel felhívjuk figyelmüket az augusztus 1-én hatályba lépő 71/1989. (VII. 4.) MT sz. rendeletre, melynek szellemével javaslatunk összhangban áll.

Osztályunk, ill. Az illetékes testület álláspontjáról mielőbb várjuk értesítéstüket.

Egyidejűleg tájékoztatjuk Önöket arról is, hogy kezdeményezésünket a nyilvánosság elé tárjuk.

Az MDF Paksi Szervezete megbízásából:

Hajdú János
ügyvivő elnök

Paks, 1989. július 12.

Jelen felhívást támogató aláírásával látta el a helyi egyházak és felekezetek részéről Kőváry László, Kolbert Mátyás és Fóris István.

Tessék mondani

Szörnyű lesz a rovat

Ki a szegény?

Mottó: „Aki szegény, az a legszegényebb”
(József Attila)

Majd egy évtizede tanúi vagyunk — már, aki tudott róla — annak a „boszorkányüldözésnek”, amit az 1956 utáni társadalom-réteg-tologató és politikai takarítóbriád folytatott legutóbbi időkig a SZETA (Szegényeket Támogató Alap) ellen. Mondván; Magyarországon nincs szegénység és a szegények támogatása nem volt egyéb, mint kötözködés a hatalommal, afféle értelmiségi trükk. Hogy ezek között az értelmiségiek között szociológusok is voltak, akik a meghamisított statisztikai adatok helyett a valóságos helyzetet ismerték, és olyan értelmiségiek is, akik már a hetvenes évek elejétől dacosan kellemetlen kérdésekkel zavarogtak munkahelyeiken és felemelt fejű álltak a Lenin-képekkel díszített irodákban, ahol megdorgálták őket, fegyelmet akasztották a nyakukba, mindez nem zavarta a politikai hazudozással vagy a szerzett pártbürokratakat. Mert, természetesen, politikusok felelős gondolkodásukért zaklatták a SZETA tagjait.

Gondolkodásukért, amellyel egy elszegényítő tömeget produkáló rendszer ellen kiálltak és cselekedtek. Hogy valaki segíteni akar a szegényeken, azért ugye, nyíltan mégsem támadhatták a pártállam bürokratait. Annál is inkább, mert évtizeden át el akarták hitetni a magyar néppel is a sztálini „két osztály egy réteg” társadalmi modellt, mely azt kívánta sugallni, hogy a munkás-parasztertelmiségi rétegek közötti életszínvonal és társadalmi különbség elhanyagolható, előbb-utóbb elérkezünk a Kánaánba, ahol megszünnnek a társadalmi egyenlőtlenségek.

Ha kezdetben — közvetlenül a háború után, majd az ötvenes éveken túl, a hatvanas évek elejéig-közepéig — valóban kicsiny életszínvonal-különbség is volt a munkásosztály, szövetkezeti parasztság és szellemi foglalkozásúak között, ez szemmel láthatóan az elmúlt két évtizedben megváltozott. Ahogy ezt ésszerűen a társadalmi rétegmodell-vizsgálatok ki is mutatták, megállapítva, hogy milyen különböző életszínvonalon is élnek a munkás-, paraszt- és szellemi réteg egyes állampolgárai. Nem be-

szélve arról a botrányos szakadékról, amely stupid észjárással, de úri allűrökkel utánozva a hatalom apparátusába magukat beigyeskedők és az ország lakosságának nagy többsége között egyre jobban mélyült és mélyült.

Tehát az utolsó évtized alatt felhúzott és bemocskolódott társadalmi rétegeket elválasztó falakat csak szorgalmasan át kell festetgetni a felső százazres pártpolgárságból, üzletelő, butikozó, botcsinálta vállalati menedzserekből, külkereskedőkből álló új elit fejbölgató Jánosainak. Akik bürokratikus kapcsolatrendszerrel új társadalmi csoportra fonódtak össze, továbbszegényítve a társadalmi ranglétrán egyre mélyebbre csúszó rétegeket.

Persze nem feledkezhetek meg ezek a „falfejtők” a kommunista ideológiai tagadás-tagadásának elméletéről sem. Sőt, igazi népbűtítő elméletet eskábáltak; a tagadás-tagadását tagadták. Eredmény: ha nem alakult ki szegényréteg, nem volt miről beszélni.

De már van!

Az ország egyötöde, két millió ember a létminimum határán és az alatt él. A szellemileg

visszamaradott, primitív, merkantil gondolkodású ítélkezés pedig egyre inkább hozzájuk hasonlítgatja a vagyoni ismérvek alapján társadalmilag és erkölcsileg megbélyegzett népcsoportokat is, elsősorban a szegény és értelmiségiek csoportjait.

Ezen a gondolat-lepraként terjedő szemléleten nem is lehet csodálkozni, hiszen az 1987-es KSH adatai szerint a társadalmi minimum 3370 forint, a létminimum pedig 2770 forint volt, feltételezve önálló lakást.

Azt már csak melleleg jegyzem meg, hogy az eltelt két év alatt a társadalmi minimum 4200 forint, a létminimum 3700 forint lett, de ezzel semmit sem változott az ország szegényrétegének helyzete. A felmérés abszurditása a feltételezett lakáson kívül, amely egészséges, fűtött szobát jelent, hogy a társadalmi minimum a tisztességes, nem foltozott ruhát, a heti egyszeri hústételt, és rendszeres cukorfogyasztást is magába foglalja. A létminimum — ha meg is van a lakás — természetesen a maga 3700 forintjával nagyon távol esik ettől. Hát még az életszínvonal-hierarchia csúcán trónoló párt-hatalmi rétegekhez, gazdasági vezetőkhöz és az új elithez képest. Így aztán az ország lakosságának nagy része, de főként a szegények és szegényedők, és kiváltképpen vidéken, még azokkal a jogaikkal sem mernek élni, amelyekkel születő törvények garantálnak. Féltek kínkeservvel szerzett kicsinyke

földi javaikat, félnek a gyárakban, irodákban és intézményekben, a régi rendet új szlogenekkel átmenteni akaró hatalom birtokosaitól. Észre sem veszik, hogy a munkások és az értelmiségi középosztály egy rétege, gondolkodása határain belül, hogyan vegetál. Hogy a munkások százazrei tehetetlenségükben nem a paradicsomba, hanem a kocsmába vagy a fuszásba mennek, vagy fuszás után a kocsmába, hogy aztán a mindennapi élelem beszerzésének állati gondján túl, elvárásolva csörtessenek, botladoznak, képzelte létfenntartásuk saját ösvényén. Végül, ha nem is szándékosan, de védekezésből, a tudatlanság igen alacsony szintjére süllyednek; egyik napból átszédülve a másikba, és kicsúsznak a magyarországi szociális háló tátongylyukain. Addig is nincs választása a könyv- vagy bútorvásárlás között, és nem nyaral, mert nincs rá pénze. Szegénysége a kórházak belgyógyászati osztályain és a tüdőgondozókban „oldódik meg”, hogy pszichoszomatikus betegségeikről már ne is szóljak, melyekkel majd az idegzsakrendelés foglalkozik. És ott találkozhat majd a középosztálybeli értelmiségi réteg egyes tagjaival is.

Mert mit tesz vagy tehet a szegényedő értelmiségi? Azok, akik az elmúlt harminc évben, felnőtt koruk derekához érkezvén sem áldozták fel szellemiségüket egy pártállami karrier oltárán és nem soroltak be a megalakult pártok, szervezetek önjelölt kereplő-fecsegé-

sú irányítói közé sem, akik az ismert mondás szerint azt hiszik, hogy azért hajnalodik, mert ők kukorékolnak, pedig csak azért kukorékolnak, mert hajnalodik. Az értelmiségnek sehová sem csapódó rétege csupán önmagában vagy szűkebb baráti körben, emberrnyi, kultúrészvonalon elmélkedik, amivel esetleg csak saját vagy hozzátartozói idegrendszerét gyengíti. Aztán az országnyi kórteremben találkozik a munkás és a szellem embere. Ők az igazi szegények.

Az apparatcsikok által irányított pártállam „elérte”, hogy ha eddig a megbetegedési és halálozási adatok szerint Európában beteg ország lettünk, úgy most már rohamosan szegényedünk is. Ma már tudjuk; nem kölcsönökkel kellett volna *álélet-színvonal*-emelkedést produkálni, hogy aztán kierőszakolt politikai változások következzenek, hanem fordítva, értelemserű politikai változásokat követhetett volna a *reális élet-színvonal*-növekedés.

Undorodom a fizikai és szellemi erőszaktól, de ha erre gondolok és arra, hogy valaki ma például úgy gazdagodik meg, épít nyaralót, vásárol külföldről kocsit, (melleleg 1989. első felében húszezer autót vásároltak külföldről, a tavalyi hétezerrel szemben) hogy a harmadosztályú csirkelábat első osztályúként adja el, akkor legszívesebben azt javasolnám Dózsa György késői, szegényedő ünnepeinek, hogy; fel kasszára, kapára!

Inkább próbáljuk elérni, hogy ne csak kiváltságosok érezhessék már itt a földi, kicsiny életükben, hogy övék a Mennyek országa.

A döntőben: Siófok—Zserjeznicsár 2:1 (1:1)

Ismét a Balatonon maradt a Siótour Kupa: a csaknem az éjszakába nyúló döntőben ugyanis 2:1-re győzött a Siófok a Zserjeznicsár ellen. Az ellen a „zsejő” ellen, amely csak harcoságával hasonlít ma már arra a csapatra, amelyet négy évvel ezelőtt a Videoton ütött el az UEFA Kupában a döntőbe jutástól, de tudása mélyen az alatt van. Egyébként jól indult a szarajevóiak számára a mérkőzés. A 10. percben a kapujuk előtt egymásra váró siófoki védők között Nikolics rácsapott a labdára, s egy csel után a kifutó Horváth Győző mellett a bal alsó sarokba lőtt (0:1).

A bekapott gól után még nagyobb elánal játszott a Siófok: szemre tetszetős akciók után rendre helyzetbe kerültek, de a befejezésekbe hiba csúszott.

Így a 44. percre kellett várni az egyenlítő gólról. Ekkor a bal szélsőből lett baloldali középpályás, Meksz ívelt szabadrúgásból középre, s a sokszor csak csetlő-botló, de tulajdonképpen az egész pályát bejáró Keszeg jókor érkezett és a jobb alsó sarokba fejt. (1:1). Szünet után a hazaiak technikai fölényét helyenként durvaságba torkolló keménykedéssel próbálták ellensúlyozni a jugoszlávok. Ennek ellenére túl szigorú volt Fekete játékvezető a 72. percben, amikor Freppán hátulról történő buktatásért kiállította a jugoszláv játékosát. Ezzel nehéz helyzetbe kerültek a vendégek, de 10 emberrel is nyílták tudták tenni az egyébként jó irányú, változatos mérkőzést.

Nikics nagy szólója után (látványos cselekkel átjátszotta

szinte az egész siófoki védelmet) gólt lőhetett volna, de a kifutó kapus mellett nem a kapuba, hanem gyatrán keresztbe lőtte a labdát. A 80. perc hozta a győztes és egyben a siófoki tornagyőzelmet eredményező gólt. Keszeg elől kézzel mentettek a jugoszlávok a 16-oson belül. A vendégek ezt véletlen kezérésnek látták és tiltakoztak, de hiába. A büntetőt a végig vegyes kedvvel játszó és az eddigi előkészületi mérkőzéseken is jó teljesítményt nyújtó, gyors, Mayer (új igazolása Videotonból) értékesítette (2:1).

A látottak alapján a Siófok tornagyőzelmé megérdemelt. A Balaton-partiaknál szemmel láthatóan jól tett, hogy az Inter-tó Kupa miatt szinte nem is voltak szabadságon, végig edzésben, játékokban maradtak. Már a bajnoki rajtra, augusztus 12-re megközelíthetik legjobb formájukat. Egyébként a középpályán másik a Videotonhoz távozott Quiriko utódját, a hírek szerint a ZTE-ből Rózsát szeretnék legigazolni, de az is lehet, hogy a távozás gondolatával foglalkozó Zsadányi — az érte jelentkező klubok hiányában — még is marad, így a Siófok felejtette az elmúlt bajnokságban nyújtott gyengébb

produkcióját — neki kell majd átvenni az irányító szerepkört a középpályán. A Siófok a döntőben az alábbi összeállításban lépett pályára: Horváth (Bíró) — Bretner — Aczél — Szabó L. — Szabó B. — Keszeg, — Olajos, — Freppán, — Meksz (Kirchmajer) — Borostyán (Vig) — Magyar (Krausz).

A harmadik helyért: BMSC—Cambuur 2:1 (0:1). A sok hibával tarkított mérkőzésen a régi önmagát még kereső PMSC szerencsés győzelmet aratott a II. osztályú, pontos összjátékkal operáló hollandok ellen. Pécsi gólszerzők: Türi (11-esből), Márton. A PMSC az alábbi összeállításban lépett pályára: Bodnár (Kovacsécs) — Kónya, Bódog, Tomka, Balaczky, Megyeri, Türi, Bérczy, Czéh (Vén), Lehota (Lovász), Márton.

A döntő mérkőzésre összereseglett kétezer nézőből nagyon sokan az ünnepléses díjkiosztót is megvárták, melyen kiderült, hogy az ötödik Siótour Kupán a torna legjobb kapusa Skraba (Zserjeznicsár), a legjobb mezőnyjátékos Koppner (Kambuur), a gólkirály pedig Keszeg (Siófok) lett.

B. Gy.

Sax továbbra is az élen

A francia forradalom bicentenáriuma tiszteletére rendezett nemzetközi sakk nagymester verseny 8. fordulójában Sax Gyula világgal döntetlen játszott a szovjet Jan Elveszettel, és ezzel őri egy pontos előnyét.

Jól szerepelt Ribli Zoltán is, aki ezúttal szintén a világos bábukat irányította, méghozzá sikerrel, hiszen megadásra kényszerítette a francia Joel Lautier-t. Ezzel holtversenyben a második helyre jött fel.

Asztalitenisz Világfesztivál Budapesten

Már csak két és fél hét és megvalósul a BVSC két egykori edzőjének, Herendi Istvának és Lipovits Gyulának, valamint a Budapest Sportsarnok munkatársának, Kővér Péternek az álma: augusztus 7-én kezdődik és 10-éig tart az I. Magyar Ifjúsági Asztalitenisz Világfesztivál.

A helyszínen, a Budapest Sportsarnokban egyébként már minden készen áll a résztvevők fogadására.

A viadal sztárvendégei kétségkívül a dél-koreai fiatalok lesznek, de a teljes élmezőny érkezik Svédországból, Csehszlovákiából és a Szovjetunióból is. Kuriózum, hogy a meghívást elfogadta Kenya és India szövetsége is. A magyarokat 360 induló képviseli, köztük a luxemburgi ifjúsági és serdülő Európa-bajnokságról hazatérő teljes válogatott keret.

A Budapest Sportsarnokban, persze, nemcsak a jövő

ígéreteit, hanem a múlt csillagait is láthatja a közönség. Az esemény egyik védnökeként természetesen jelen lesz a négyeseres világbajnok Jónyer István.

Angliából eljön Boros István, a harmincas évek világbajnoka, továbbá a francia Jacques Secretin is. Secretin nemcsak nézelődni fog Budapesten, hanem világljáró pingpong-cirkuszal fel is lép az utolsó napon.

Gyulai István lovagrendje

Nagy elismerésben részesült Gyulai István, a Nemzetközi Amatőr Atlétikai Szövetség (IAAF) Tanácsának tagja, az AIPS főtitkára, a népszerű tévériporter. Csütörtökön a budapesti olasz követségen Joseph Nitti nagykövet átadta az „Olasz Köztársaság Lovagrendje” kitüntetést a nemzetközi atlétikai életben kifejtett sokéves eredményes munkájáért.

Nemrég levelet kaptam az olasz követségről, s ebben felkértek, hogy július 20-án keressék fel őket — mondta Gyulai István. Nagy örömmel tölt el ez az elismerés, amely az atlétikában kifejtett munkának szól, de természetesen nem tagadhatom le, hogy mint sportújságíró, tévériporter is büszke vagyok rá.

Lewisnak nem kell a félmillió?

Carl Lewis nem fogadta el a meghívást, nem indul Los Angelesben — jelentette be elkeseredetten Al Franken, az augusztus 8-i verseny menedzsere.

Pedig a csábítás igazán kecsegtető volt, a kiírás szerint, ha a találkozó valaki megdönti Bob Beamon immár legendás 8.90 méteres világrekordját, az nem kevesebb, mint 500 ezer dollárt vághat zsebre! No, persze ehhez közel 9 méterre kell előbb „repülni”...

Nem tudni, hogy Lewis és menedzsere, Joe Douglas, miért utasította el az ajánlatot, talán úgy érzik, hogy eleve reménytelen a kísérlet? Mindenesetre Douglas Los Angeles helyett inkább az ugyanazon a napon rendezendő Hungalu Budapest Nagydíjra küldené „védenecit” — feltéve ha a magyar szervezőknek sikerül elő-

teremtenei az ehhez szükséges nem kis összegeket.

— Nem tudom megérteni Lewist — mondta Al Franken. — Évek óta megpróbálja megdönteni a rekordot. Erre most valaki ráadásul félmilliót ajánl, és mégsem indul...

A hírek szerint az igazi ok, hogy Lewis nem akar bizonytalanra menni, és tetemes, „alaposan ötszámjegyű” rajtpénzt szabott meg rajthoz állásának feltételül.

— Lewis igazán negatív alakja az amerikai atlétikának. Csak kivett abból a bizonyos kalapból, beletenni semmit sem akar — jelentette ki az elkeseredett menedzser, aki alighanem megfeledezett arról, hogy Carl Lewis jóvoltából olimpián hatszor, világbajnokságon ötször kúszhatott fel eredményhirdetésnél az amerikai zászló a legmagasabb árbocra.

1989. július 21.

D Á T U M

5

Dél-Dunántúl fiatal történelemkutatóinak 4. nyári tábora

I. A tábor megszervezésében és feltételeinek megteremtésében közreműködött:

— a Magyar Történelmi Társulat Dél-Dunántúli Csoportja,
— a Pécsi Akadémiai Bizottság III. számú Szakbizottsága,
— a Janus Pannonius Tudományegyetem Történelem-Nemzetiségi Intézete

— a Zala Megyei Levéltár,
— a TIT Zala megyei Szervezete (és Történelem Szakosztálya)

— Baranya, Somogy, Tolna, Zala megye
— tanácsainak Művelődésügyi Osztályai, Pedagógiai Intézetei, ifjúsági szervezetei.

II. A tábor időpontja: 1989. július 31—augusztus 6.

Érkezés: 1989. július 31. (hétfő) 12.00 óráig,
Távozás: 1989. augusztus 6. (vasárnap) 13.00 órától. (legkésőbb 17.00 óráig.)

A tábor helye: Balatonfenyves-Alsó, Mária u. 54.

A Somogy m. Ifjúsági Szervezet — a KISZ utódja — tábora.

Megközelíthető: — Személygépkocsival a 7-es főútról a balatonfenyvesi vasútállomáson — Budapest-Nagykanizsa irányban haladva — közvetlenül a főutat keresztező keskenynyomtávú vasúti átjáró mellett lehet a belső műútra kanyarodni, majd innen a vasúti sínekkel párhuzamosan nyugat felé haladva, a vasúti sínek Balatonfenyves-Alsó vasútállomásánál átkelve, s közvetlenül azután jobbra fordulva érhetjük el a tábort. — Vonattal érkezők személyvonat esetében Balatonfenyves-Alsó állomáson szálljanak le, innen kelet felé (a vasúti sínek mentén haladva) kb. 300 méter, gyorsvonattal érkezőknek Balatonfenyves vasútállomáson kell leszállni, ahonnan Balatonfenyves-Alsó — nyugat — felé haladva kb. 1 km-es sétával érhetjük el a tábort.

Elhelyezés: pavilonokban, 2x6 ágyas szobákban. A tábor közvetlenül a vízpart mellett van, szabadidőben a tábor — saját strandján — lehetőség van fürdésre, szórakozásra, a tábor felszerelési lehetőségeit adnak horgászatra, sportra (labdajátékok, csónak, tenisz, asztalitenisz).

III. Táborvezetőség:

— táborvezetők: Halász Imre főiskolai adjunktus (Pénzügyi és Számviteli Főiskola, Zalaegerszeg), Vonyó József egyetemi adjunktus (JPTE, Pécs)

— vezetőség: Bősze Sándor levéltáros (Somogy Megyei Levéltár, Kaposvár), Foki Ibolya levéltáros (Zala Megyei Levéltár, Zalaegerszeg), Fülöp Miklós egyetemi tanársegéd (JPTE, Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs), Gyórfy Árpád tanár-újságíró (Dátum Szerkesztősége, Szekszárd), Hoppál Tamás a tábor technikai vezetője, Kovács Ferenc tanár (Tolna megye részéről)

IV. Program

1. nap. július 31. hétfő
8.00 — 12.00. Beérkezés, elhelyezkedés
12.00 — 13.00. Ebéd

13.00 — 15.30. Tábornyitás, majd Fórum a Dél-Dunántúl megyéiről — különösen azok oktatás és művelődésügyéről.

meghívott vendégek:
Gyenesei László a Somogy megyei Tanács elnöke, Takács Gyula a Baranya megyei Tanács elnökhelyettese, Tamás Adam a Tolna megyei Tanács elnöke, Dr. Szalay Dénes elnökhelyettes

16.00 — 18.00. Atalakulás és modernizálás, előadó: Tóth Tibor tanszékvezető egyetemi tanár, az Egyetemi Könyvtár főigazgatója, a történelemtudomány doktora (JPTE, Pécs.)

18.00 — 19.00. Vacsora
20.00 — 24.00. Ismerkedési est

2. nap. augusztus 1. kedd

8.00 — 10.00. Francia kihívás — magyar válasz a XVIII—XIV. század fordulóján, előadó: Gergely András kandidátus, egyetemi docens (ELTE, Budapest)

10.00 — 12.00. Pártiktatúrák, Diktatórikus Pártok, előadó: Vonyó József Egyetemi adjunktus (JPTE, Pécs)

13.00 — 14.00. ebéd
14.00 — 16.00. szabadfoglalkozás
16.00 — 18.00. Száglai Lajos: a MAORT-per
18.00 — 18.45. vacsora

3. nap. augusztus 2. szerda

7.15-től reggeli
8.00 — 12.00. Gazdasági, politikai, alkotmány — és közigazgatási reform a mai Magyarországon, előadó: Bélyácz Iván közgazdász, kandidátus, egyetemi docens. (JPTE. Közgazdaságtudományi Kar, Pécs), Kéri László politológus (Társadalomtudományi Intézet, Budapest), Kerékgyártó István főosztályvezető (Somogy megyei Tanács, Kaposvár), Petrétei József egyetemi tanársegéd, alkotmányjogász (JPTE. Állam- és Jogtudományi Kar Pécs.)

13.00 — 14.00. Ebéd
14.00 — 16.00. Kisebbségvédelem és nemzetközi jog, előadó: Herczegh Géza egyetemi tanár, akadémikus (JPTE, Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs.)

16.00 — 19.00. Szabadfoglalkozás
19.00 — 20.00. Vacsora

4. nap. augusztus 3. csütörtök

7.15-től Reggeli
8.00 — 10.00. Az első világháborút lezáró békeszerződések kisebbségvédelmi előírásai, előadó: L. Nagy Zsuzsa egyetemi tanár (KLTE), a Történelemtudományi Intézet tudományos tanácsadója (Budapest), a történelemtudományi doktora.

10.00 — 12.00. A Trianon utáni román belpolitika és nemzetiségpolitika napjainkig, előadó: Lipcsey Ildikó tudományos munkatárs MTA. Történelemtudományi Intézete, Budapest.

13.00 — 14.00. Ebéd
14.00 — 16.00. Szabadfoglalkozás

16.00 — 18.00. Keleti népcsoportjaink (székelyek, csángók) történelmi kérdései, előadó: Andrásfalvy Bertalan kandidátus, néprajzkutató, MTA. Néprajzi Kutatócsoportja osztályvezetője.

19.00 — 20.00. Vacsora

5. nap. augusztus 4. péntek

7.15-től Reggeli
8.00 — 10.00. Magyarok Jugoszláviában, előadó: Székely András Bertalan a Minisztertanács Nemzetiségi Titkársága munkatársa.

10.00 — 12.00. Esélyek és lehetőségek a magyar külpolitikában a második világháború előtt és alatt, előadó: Juhász Gyula egyetemi tanár (MKKE), akadémikus, az Országos Széchenyi Könyvtár és a Magyarországtudató Intézet főigazgatója.

13.00 — 14.00. Ebéd
14.00 — 16.00. A csehszlovákiai magyarság 1945 utáni története, kutatásának eredményei és hiányosságai, előadó: Molnár Imre tudományos munkatárs (Magyarságkutató Intézet, Budapest)

16.00 — 18.00. A kivándorlók amerikai képe és tudati átalakulása 1880 és 1914 között, előadó: Szili Ferenc kandidátus, főlevéltáros (Somogy megyei Levéltár, Kaposvár)

19.00 — 20.00. Vacsora

6. nap. augusztus 5. szombat

7.15-től Reggeli
8.00 — 10.00. A magyar kisebbség Demográfiai Viszonyai Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában az 1920-as népszámlálás után, előadó: Kovács Zoltán főiskolai docens (Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszék, Szeged.)

10.00 — 12.00. A kárpátaljai magyarság helyzete Trianontól maig, előadó: Fodó Sándor a Kárpátaljai Magyar Kulturális Egyesület elnöke (Ungvár)

13.00 — 14.00. Ebéd
14.00 — 16.00. Szabadfoglalkozás
16.00 — 18.00. A nagy fordulat. A sztálini struktúra kiépülése előadó: Krausz Tamás kandidátus, tudományos munkatárs. (MSZMP. Párttörténelmi Intézete, Budapest.)

19.00 — 20.00. Vacsora

7. nap. augusztus 6. vasárnap

7.15-től Reggeli
8.00 — 10.00. A francia forradalom — a legújabb kutatási eredmények tükrében, előadó: Vadász Sándor egyetemi docens, kandidátus, (ELTE, Budapest.)

10.00 — 12.00. Magyar külpolitikai törekvések az 1947. évi békeszerződésig, előadó: Vida István kandidátus, egyetemi docens (ELTE. Politológia Tanszék) a Történettudományi Intézet osztályvezetője.

12.00 — 13.00. Ebéd
13.00 — 17.00. Hazautazás

Megjegyzés: szervezés alatt van két filmbemutató és találkozás az alkotókkal. A rendezőktől eddig nem érkezett válasz, a program módosulását a tábor nyitásakor közöljük.

Zalaegerszeg, 1989. június 15.

A Dániel öszvetségi név, jelentése: Isten a bírám.

Védőszentjei:

Daniel proféta, aki az elhurcolt zsidókkal együtt ifjúként került a babiloni fogdába. A babiloni, majd a méd és a perzsa királyok udvarában előkelő állást töltött be. Könyve jóvendőlésekben tárja fel a Messiás országát és a világitéletet. Krisztus előtt 535 körül halt meg.

Daniel, ferences vértanú, aki a mohamedánok között működő hétagú misszió vezetője volt, a marokkói Ceutában gyilkolták meg 1227-ben.

A Nap két: 4.08 órákor
nyugszik: 19.33 órákor

A Hold két: 21.00 órákor
nyugszik: 7.12 órákor

— DECSIEK panasztolták, hogy az Április 4. utcában lévő játszótér környékén már három gyermekbaleset is előfordult a közelmúltban, de ennek ellenére sem foganatosítottak semmilyen védőintézkedést. Javaslattal, amit tanácsstagjuk továbbított az illetékeseknek: léptessenek életbe sebeségkorlátozást, elutasították. Az eddigi balesetek szerencsére nem jártak súlyos következményekkel. Kérdésük: feltétlenül meg kell vámi valamilyen tragédia bekövetkezését?

Bezonsból jöttek

Nem szakadt meg idén sem a hagyomány: a hét közepén megérkezett Szekszárdra a tolnai megyeszékhely francia testvérvárosának, Bezonsnak a munkásküldöttsége, hogy két hetet Magyarországgal, és szűkebben Szekszárdal ismerkedjenek. Tizenhat éve, 1973

óta minden évben lezajlik a cserelátogatás, reméljük a szép szokás a jövőben sem szakad meg.

A bezonsi küldöttség Szekszárdon és környékén, a Balatonon és Budapesten kísérheti figyelemmel a magyar „peresztrójkát”.

Cessnacsere

A világkerülő balesete

Baleset szakította félbe Tony Aliengena 11 éves amerikai kislíú világtörli repülőútját. Cessna 210 típusú repülőgépe szerdán hajnalban induláskor, a rossz időjárás miatt, az alaszka Golovin város repülőterén, a kifutópályá végén lezuhant és felrobbant. Az utasok csak nagy nehézségek árán tudtak kijutni a gépből, szerencsére csak egy-két sebesülés történt. Az esetet az amerikai Szövetségi Légügyi Hivatal (FAA) szóvivője hozta nyilvánosságra.

Tony Aliengena, édesapja és a gép másik két utasa arcán kapott sebet, a többi négy utas csak könnyebben sérült meg. Mindannyiukat a helyi kórházba szállították.

Mint ismeretes, a kislíú június 5-én indult Kaliforniából,

— Balatonszepezden holnap zár a nyári tábor. Együtt üdültek itt július 15—22-ig csehszlovák és zombai kisiskolások.

— „Te, hogy gondold?” címmel játékos szellemi vetél-

kedőt rendeztek tegnap Szekszárdon a Városi Útörházban.

A vakáció akció keretén belül 6—14 éves gyerekek vettek részt a rendezvényen.

— Ez idáig ez volt a legszörnyűbb állomás — mondta a Times című lapnak adott interjújában a negyedik osztályos fiú.

Ezzel a balesettel azonban korántsem ért véget a vállalkozás, a fiú apja megpróbál újabb repülőgépet szerezni. „Túl messze eljutottunk, hogy visszaforduljunk” — nyilatkozta a családfe.

— amit a fogamzástól (nem) tudnak... 16.00: Tizenhat óra.

— 16.10: Szívesen hallgattuk. Késő őszi esti órák. Friedrich Dürrenmatt bűntügyi írásai rádióra alkalmazva. 16.50: Weelkes: Erzsébet szvit. 17.00: Mélyhűtve — riport. 17.30: Idősebbek hullámhosszán. 19.15: Nagyon sok embert halálra ítéltém. Dokumentumműsor. 20.08: Zenés beszélgetés Gáti Istvánnal. 21.05: Kitaláló. 21.50: Gong. 22.30: Nemzetközi kulturális szemle. 23.15: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Fűtől fáig. 8.50: Kúlpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.04: Szép vagy — Ladányi Mihály versei. 11.10: Magyar Írás. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: Mit üzen a rádió? 14.50: Éneklő ifjúság. 15.00: Erről beszélünk. 15.30: Serdületlen anyák — amit a fogamzástól (nem) tudnak... 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. Késő őszi esti órák. Friedrich Dürrenmatt bűntügyi írásai rádióra alkalmazva. 16.50: Weelkes: Erzsébet szvit. 17.00: Mélyhűtve — riport. 17.30: Idősebbek hullámhosszán. 19.15: Nagyon sok embert halálra ítéltém. Dokumentumműsor. 20.08: Zenés beszélgetés Gáti Istvánnal. 21.05: Kitaláló. 21.50: Gong. 22.30: Nemzetközi kulturális szemle. 23.15: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Kölyökrádió. 8.48: Okos Marci és az oroszlán. Kalandos történet folytatásokban. 9.05: Slágermúzeum. 9.50: Rivaldafényben. 11.05: Világújság. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nóták. 13.05: Az aranyember. 13.34: Tamás úr kosztosai. Móra Ferenc elbeszélése. 14.00—16.55: Péntektől — péntekig. Közben: 15.15: Könyvről — könyvről. 17.05: Ötödik sebeség. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Garázs. 19.35: Kívánságműsor — nyáridőben. 21.05: Indul a bakterház. Rideg Sándor regénye rádióra alkalmazva. 21.32: Kapszokódó. Gyógypedagógiai szerviz. 22.00: Máról holnapra — a sportról.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Nagy siker volt! Szabadi Vilmos hegedűhangversenye. 10.41: Janet Baker operaáriát énekel. 11.00: Zenekari muzsika. 11.59: Leonard Rose és Glenn

Balaton kulturprogramok

Szántódpusztá: Jakabnap vásár július 22—23; Balatonbogláron, a Platánsoron népi iparművészek és kézművesek kirakodó vására július 22—23; Boglárlellén a szabadtéri színpadon a Neoton együttes koncertje július 22-én 21 órákor, (esőnap: július 23-án 21 órákor); Siófok Dél-Balaton Kulturális Központ: folklórműsor július 21. 21 órákor (Fellép a Budapest Táncegyüttes); Ábrahám Pál: 3:1 a szerelem javára (A Kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka július 22, 20 óra).

APRÓHIRDETÉS

Szakadát, Petőfi út 181. alatti családi ház azonnal, olcsón eladó. Érdeklődni minden nap 15 óra után a 185. szám alatt.

Lakókocsi eladó 7 m²-es. Decs, Rákóczi 48. Érdeklődni egész nap.

TZ 4K kistraktor eladó. Érdeklődni lehet: szombat, vasárnap. Pusztahencse, Lenin u. 39. Hétköznap a 74-12-059 telefonon.

Biohumuszgiliszta eladó. Szele Ferenc Szekszárd, Alkotmány 7. IV/10.

Fekvőlampás Mercedes és 220-as Mercedes motor, különös dugók, hüvellyel együtt eladók. Baja, Szabadság út 35. Antoni.

Szekszárdon 220 öl gyümölcsös betonút mellett, házépítésre is alkalmas közművesített területen eladó. 74-14-323. Szabó.

„a hősöket egy közös sírnak adják...”

Petőfi? Ál-Petőfi?

A Megamov Petőfi Bizottság örömmel közli a magyar néppel, hogy 1989. július 17-én 12 órákor a Szovjetunióban, Szibériában, Barguzinban a nemzetközi antropológus bizottság (melyet dr. Kiszely István vezet, tagjai 2 fő amerikai antropológus és 4 fő szovjet antropológus) megtalálta Petőfi Sándor magyar költő és forradalmár földi maradványait.

A nemzetközi antropológus bizottság kétséget kizáróan megállapította, hogy a megtalált földi maradvány Petőfi Sándoré.

A Megamov Petőfi Bizottság közli a magyar néppel, hogy a Malév külön repülőgépet biztosít a 24 fős expedíció hazaszállítására 1989. július 29-re. A külön repülőgép száma MA 101-es és 13.30 órákor érkezik Budapestre.

Amennyiben Morvai Ferenc, az expedíció finanszírozója, szervezője és vezetője a mai napon megkapja a magyar Művelődési és Külgügyminisztériumtól a Petőfi Sándor földi maradványainak hazahozatalával kapcsolatos engedélyt (Morvai Ferenc csak azért utazott haza Magyarországra Szibériából), abban az esetben július 29-én a külön repülőgép nemcsak az expedíció tagjait, hanem Petőfi Sándor földi maradványait és több mint 3 ezer dokumentumot hoz haza.

A Petőfi Bizottság rendkívüli ülésén 1989. július 31-én fogadta el az illetékesek bevonásával Petőfi Sándor temetéséről és annak körülményeiről. Nagyréde, 1989. július 19.

Morvai Ferenc
a Megamov Petőfi Bizottság elnöke.

A Művelődési Minisztériumban közölték: az illetékes magyar szervek diplomáciai úton kezdeményezik a feltárás csontok hazaszállítását, amennyiben tudományos bizonyítékok alapján teljes valószínűséggel igazolható, hogy azok valóban Petőfi Sándor földi maradványai. A nemzetközi rendelkezések értelmében a csontok hazaszállítása a külügyminisztérium megállapodása alapján a szovjet törvények által előírt hivatalos azonosítási eljárás lefolytatása után lehetséges. Javasolták Morvai Ferencnek, hogy a sírfeltárásban részt vett expedíció szovjet közreműködői forduljanak a Szovjetunió külügyminisztériumához. Amennyiben a hivatalos vizsgálat egyértelműen megerősíti azt a helyszínen kialakított szakértői vélemény, hogy Petőfi Sándor földi maradványait találták meg, a magyar Külügyminisztérium konzuli főosztálya járhat el a csontok hazaszállításához szükséges engedélyek megszerzése érdekében.

(MTI)

Rendőrfrász

Idegesek a budapesti rendőrök. Egyre idegesebbek. És nemcsak idegesek, hanem mind érzékenyebbek. Ne adja isten, hogy kérdéseikre az egyszerű állampolgár viszontkérdést tegyen föl. Mindenki óvakodjék a nyikkanástól is, ha a biztosít magabiztosan odalép az autéhoz, felrántja az ajtót, s közli, hogy a tulaj szabálysértést követett el. Ha az autós ilyenkor becsukja az ajtót, lekurblizza az ablakot és kikapcsolja, hogy mi jogon, akkor következik az igazoltatás, a személyi adatok leltárba vétele, magyarul: a feljelentés.

Idegés vagyok. Egyre idegesebb. Már-már nem attól rémülök meg, ha egy nagy lörejtű gépkocsi életem kockázatásával elem vág, hanem attól, ha az árokba borított, látszólag semmit nem jelentő autó hátsó ablakában felfedezem az elakadást jelző háromszöget. Mert az bizony a rendőrség sebeségmérő szolgálatai gépkocsija! Odáig süllyedtem, hogy az árkokat kémlelem, s nem az egyébként általam tiszteletben tartott tilalmi jelzőtáblákat. A minduntalan fejem fölött lebegő büntetés lehetősége arról vonja el a figyelmemet, ami fontosabb volna: a KRESZ-ről! Egyre érzékenyebben reagálok a tényre, hogy ahogy öregszem, annál kiskorúbbnak néz-

nek! Még tán azt is feltételezik, hogy nem ismerem föl a csel-szövést, az ármányt? A rendőrség eddig titkosan kezelte Szolgálati Szabályzatát. Javaslom, addig is, míg e sokáig mély homályba burkolt iratról fellebben a titkok fátyla, legalább azok tanulják meg, akik az egy-kétéves mündérkoptatás nyomán csupán annyit tudnak még belőle, hogy „minden állampolgár notórius szabálysértő!” Akit ráncba kell szedni! Akit meg kell büntetni! Ha egy helyben áll, azért, ha megy, azért!

És nagyon kérem, bár ilyesmit egyetlen szabályzat sem tartalmaz, hogy tessék szíves lenni „tekintetbe foglalni” az adófizető állampolgár lelkiállapotát is. Higgyék el a tisztességes szolgálatban megőszültek, de méginkább az igen fiatal és az élet dolgairól keveset tapasztalt, az anygalbórból rendőrgyenyruhába átöltözködő fiatal emberek, hogy minden egyenruha lehet szép, ámbátor nem feltétlenül biztosított, hogy a viselője — okos!

P. Zs.

— Tessék, beszéljen az ügyvéddel!

Rádió, televízió

Gould Bach felvételeiből. 12.29: A kórusirodalom mesterműveiből. 13.05: Pop-regiszter. 14.00: Varsói ősz — 1988. 14.48: Balogh Ernő: Tündérművek — könyvszemle. 14.58: Kamarazene korabeli hangszeren. 16.00: A főszerepben. Simándy József. Erkel: Hunyadi László — Háromfelvonásos opera. Közben: 16.52: Ajánlás fiataloknak. 18.30: Rados Ferenc zongorázik, Kovács Béla klarinétózik. 19.05: Händel-művek. 20.10: A proféta — Tadeusz Nowak jelene. 21.00: Nemzetközi Bartók Fesztivál 1989. Hangverseny a szombathelyi Bartók teremben. kn. 22.30: Operaáriák. 23.00: Hullák kiadása 3—4-ig — Mihail Zsocsnekó elbeszélései.

TV1

9.00: Képzőművészet. 9.05: Tévétorna. 9.10—10.30: Szűnidei matiné. 10.30: Az öreg NSZK bűntügyi tévéfilmsorozat. 11.30: Képzőművészet. 17.25: Hírek. 17.30: Népdalkórusok. Gulyás László: Háromugró. 17.35: Reklám. 17.40: Családfotó. Dokumentumműsor. 19.00: Műsorajánlat. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Az öreg halász és a tenger. Amerikai film. 21.30: Reklám. 21.35: A hónap verseiből. Július. 21.55: Szemle a szemben. Jegor Ligacsovval. 22.25: Híradó 3.

TV2

17.25: Képzőművészet. 17.35: TV2. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 19.45: BUMM!!! 19.00: Folyó. Csehszlovák film. 20.24: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: A peches senki. NSZK tévéfilm. kb. 22.50: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri.

11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Sky-kronika. 12.30: Gondforum. 13.00: Egy másik világ. Amerika filmsorozat. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vígjátéksorozat. 16.45: Fürtöcske. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport. 1.30: Landscape Channel.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.10: Időjárás. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás. 8.00: Egyveleg. 15.30: Off the Wall. 16.30: Forró drót. 18.30: The Global Chart Show. 19.30: Foley Square. Vígjátéksorozat. 20.00: Turistamagazin. 20.25: Hollywood belülről. 20.50: Transmission. 21.50: Világhíradó. 22.00: Chart Attack. 23.00: Manhattan Transfer-koncert. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Üzleti hírek. 17.00: Éjszakai rakomány. 17.30: Teleturisztika. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenőidő. 18.30: Vágató képzlet. 19.00: Számok és betűk. 19.30: Hegymászók magazinja. 20.00: A pincér. Filmsorozat 6 részben. 21.40: Kerevet. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Frankofon játékok. 22.50: Territóriumok. 23.15: Sport és szabadidő. 0.00: Vendégségben Frednél. 1.00: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tévéből 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: A vörös hajú Anne. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkegyházi. 10.50: Ötletek konyhatündéreknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Napoleon és Joséphine. Amerikai filmsorozat. 13.00: Tévétörtézet. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: A valódi szellemzők.

Amerikai rajzfilmsorozat. 14.30: Boldog napok. Amerikai családssorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Pénzügyi élet. 16.00: Tévéből. 16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. Westernterítő. 17.25: Vásárlási élet. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Boszorkányt szerettek. Amerikai vidám családssorozat. 18.15: Hibbant emberek. Amerikai vígjátéksorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Egy Duke ritkán jár egyedül. Amerikai akciófilm-sorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Fantáziasziget. Amerikai filmsorozat. 21.25: Hírek. 21.30: A halállovagok. Angol westernfilm. 0.35: Műsorelőzetes.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-napló. 8.30: Othon, édes othon. 9.00: Nyári program. 14.00: Komolyzenei műsor. 15.30: Hírek. 15.40: Rádás program. Éjszakai műsor. 16.30: Magyar híradó. 17.45: Hírek. 17.55: Tv-napló. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Népzenei műsor. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turistáknak. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló I. 19.53: A mai sport. 20.00: Sherlock Holmes visszatérése. Filmsorozat. 21.00: Szórakoztató műsor. 21.30: Tv-napló II. 22.50: Rádás program. Éjszakai műsor. Hírek külföldi turistáknak. 0.50: Hírek. 0.55: A szombati műsor ismertetése.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: A hét műsora. 20.45: Hírek. 20.50: Egy szerző, egy film. 21.15: A folyó. Francia játékfilm. 22.45: A szombati műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

Hirdessen a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják
adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit.

Magánszemélyek, kisvállalkozók, szövetkezetek, vállalatok részére
nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül
megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető
Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein,
vagy Budapesten adhatnak fel.

*Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap,
négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!*

*Kivételes különlegességek
kivételes kedvezmények
a SKÁLA Garay téri
divatáruboltunkban!*

Pólók, kosztümök, bakfis ingek,
szoknyák, fürdőruhák és gyermek
szabadidőruhák
40—50%-os árengedménnyel.

Esik... esik... esik... esik... az ÁR!

POND'S krém 152.— Ft helyett 110,— Ft
Flottír törülközők 70.— Ft helyett 50,— Ft
Pápai utcai papucs 557,— Ft
helyett 300,— Ft

a Székszárd **SKÁLA** Áruházban,

A KONZUM ÁRUHÁZ

KEDVEZŐ AJÁNLATAI:

Konfekció vásár — reklámáron, amíg a készlet tart!

Bakfis vászon aljak több színben és fazonban	csak 200 Ft-ért,
Bakfis szövet aljak	csak 400 Ft-ért,
Bakfis import fekete ruha	csak 880 Ft-ért,
Bakfis dzseki fehér és fekete színben	csak 550 Ft-ért,
Bakfis vászon blézer	csak 260 Ft-ért,
Bakfis kötényes ruha	csak 400 Ft-ért,
Bakfis, sárga mintás jersey 2 részes ruha	csak 400 Ft-ért,
Női, barna mintás 2 részes jersey ruha	csak 280 Ft-ért,
Női mintás vászon 2 részes ruha	csak 580 Ft-ért,
Kamasz fehérített vászon farmer dzseki	csak 1200 Ft-ért,
Férfi import divat dzseki fehér—fekete—kék színben	csak 1150 Ft-ért,
Kamasz ballon vászon pantalló (170—46-os méretben)	csak 220 Ft-ért,
Gyermekek szövet pantalló (122—152-es méretig)	csak 200 Ft-ért.

Rikkancsok kerestetnek!

*A Dátum szerkesztősége
felvételre keres rikkancsokat.*

*Kereseti lehetőség:
minden eladott 100 db Dátum után 180 forint.*

*Terjesztési terület
Tolna, Baranya, Somogy,
Fejér és Zala megye,
valamint Baja és Budapest városa.*

*Elsősorban diákok jelentkezését várjuk,
személyesen, vagy névvel,
címmel ellátott levélben.*

A DÁTUMmal világot láthat

Baráti beszélgetés, kis ünnepek színhelye volt tegnap délelőtt szerkesztőségünk: a „Dátummal világot láthat” című pályázatunk díjkiosztója zajlott le. Emlékeztetőül: akik első huszonegy számunk hátsó oldali fejlécét lapunkhoz beküldték, sorsoláson vettek részt, melynek nyerevénye két, egyenként huszonezter forint értékű utazási utalvány. A szerencsés nyertesek: Virág Amália Szekszárdról, és Kovács Gyula Tolnárról a Tolna

Tourist képviselőjétől, Vereckéin Rajkai Piroska osztályvezetőtől vették át nyerevényeiket, ráadásul két ajándécsomagot is. Hogy mire használják fel az utalványokat? Virág Amália és Kovács Gyula még nem tudott határozott választ adni, de — családi egyeztetések után — valószínű, hogy a téli utazási ajánlatok közül választanak majd.

Gratulálunk a nyerteseknek, és jó utazást kívánunk!

Kevesebb felhő — több napsütés

Túlnyomóan napos időre számíthatunk, legfeljebb északkeleten fordulhat elő az időnként megnövekvő felhőzetből egy-egy futó zápor. Többnyire mérsékelt változó irányú, néhol élénk északnyugati, északi szél várható. A legalacsonyabb éjszakai hőmérsék-

let 8 és 13 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 25, északkeleten 21 fok körül alakul. Távolabbi kilátások szombattól keddig: Melegsik az idő. Sok napsütés várható, csak délutáni gomolyfelhőképződés valószínű.

Nyílt levél

Mérei Emil komlói képviselőhöz

A Komlói városban szerveződött négy politikai párt Ellenzéki Kerekasztala a július 5-én tartott ülésén úgy határozott, hogy tagságának nevében csatlakozik a „harmincak” felhívásához, amely végső következtetésként az ön országgyűlési képviselői megbízásának visszahívását kezdeményezi.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy az Ellenzéki Kerekasztal nem rendelkezik semmiféle tárgyi bizonyítékkal, ami az ön képviselői vagy vezérigazgatói működésére árnyékot vetne, s nem is kíván ilyeneket felkutatni, hiszen ezt mások valószínűleg megteszik.

Csatlakozásunk indítéka az, hogy ön a legutóbbi parlamenti választások során csak töredék szavazatokkal érte el a szükséges többséget, amelynek körülményei — még ha pletyka is — a lakosság igen széles körében visszatetszést váltottak ki.

Nem sokkal a választások után a hazai hírközlő szerkesztés kivétel nélkül negatív hangvételrel bírálta az ön ve-

zérigazgatói és képviselői ténykedéseit, olyannyira, hogy a korábban önre voksolók jelentős hányada is csalódásának adott hangot, s így népszerűségi indexe a városban gyakorlatilag nullára csökkent.

Tudjuk, hogy ön nem szorult a mi tanácsainkra, sőt valószínű, vissza is fogja utasítani. Mégis engedje meg, hogy javasoljuk: még mielőtt az ön visszahívásához szükséges aláírások illetékes helyre jutnának, s még mielőtt a „harmincak” a bizonyítékaikat országvilág elé teregetné, önszántából mondjon le képviselői mandátumáról. Nem válna hasznára sem önnek, sem a magyar képviselői testületnek, ha ön ilyen minőségben vállalná azt a tortúrát, ami a visszahívással és a bizonyítási eljárással együtt járna.

A Független Kisgazdapárt, a Kereszténydemokrata Néppárt, a Magyar Demokrata Fórum, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt komlói szervezetei.

Az Országos Dohányfüstmentes Egyesület erőlesen tiltakozik Králikné Cser Erzsébet ifjúsági kormánybiztossá történő kinevezése ellen. Csütörtökön adta hírül a rádió, amit felháborodva hallgattunk, mivel tapasztalatunk szerint eddig sem törődött az ifjúság alapvető érdekeivel mint a KISZ KB titkára, vagy az ÁISH elnökhelyettese. Az ifjúság egészségvédelmével kapcsolatos közérdekű leveleinkre nem is válaszolt. Ilyen személyeket nem engedhetünk kormányzati funkcióban tevékenykedni, mert akkor nem lehet hitele fáradozásainknak sem.

Holnapi számunkból megtudhatják, hogy valóságosan van-e az MSZMP által meghirdetett esélyegyenlőség

Elszánt románok

Csütörtök reggel a Budapest-Bécs felé haladó Liszt Ferenc nemzetközi gyorsvonaton Komárom térségében magyar útlevélkezelő egy fülkében bezárkózott 23 román állampolgárra bukkant, akik nem voltak hajlandók átadni útiokmányait.

A mosonmagyaróvári vasútállomáson a vonat megállították, s az illetékes határőr és rendőrségi szervek tárgyalásokat kezdtek a román állampolgárokkal. A csoport tagjai kijelentették, hogy a szerelvényt nem hajlandók elhagyni, és mindenáron Ausztriába akarnak jutni. Miután az osztrák hatóságok korábban is mereven elzárkóztak attól, hogy olyan személyeket léptessenek be Ausztria területére, akik ehhez

érvényes útiokmánnyal és vízummal nem rendelkeznek, a vagonat lekapcsolták a nemzetközi gyorsvonatról és visszairányították Budapestre.

Az idén már több ilyen kísérlet történt, ezért a Belügyminisztérium illetékesi szükségessé tartják leszögezni, hogy Ausztria és a többi nyugati ország csak az erre hivatalos engedélyt kapott személyeket fogadják, s a törvénytelen kísérletek a magyar hatóságok legmagasabb jóindulata ellenére súlyos bonyodalmakat okozhatnak.

Az illegális külföldre távozást megkísérlő román állampolgárokkal a Mosonmagyaróvárról visszairányított kocsi a kora délutáni órákban érkezett meg a Keleti pályaudvarra.

Szovjet csapatkivonások az NDK-ból

Csütörtökig az NDK területéről kivontak két harckocsi hadosztályt, három önálló deszánt-roham zászlóaljat, két önálló deszánt-átkelő zászlóaljat, két önálló vegyvédelmi zászlóaljat, egy harckocsizó tanezredet, egy szakértőket felkészítő iskolát és néhány más önálló alegységet.

A csapatkivonások következtében 11 ezer katona, több

mint kétezer páncélos, 150 löveg és mintegy kétezer gépkocsi — ez utóbbiból 700-at átadtak népgazdasági hasznosításra — tért vissza a Szovjetunióba.

Folytatódik a katonai települések átadása. „1989 és 1990” között összesen 10 ilyen település kerül NDK tulajdonba.

Menekülők vámszedői

Megsarcolt muzulmánok

Nem hivatalos becslések szerint már mintegy 150 ezer bulgáriai muzulmán távozott Törökországba.

Bolgár sajtójelentések szerint a kiutazók nagy része nem ismeri a bolgár vámrendelkezéseket, szaporodik a szabálysértők elleni ügyek száma. A Rabotnicsesko Delo, a BKP KB központi napilapja helyszíni beszámolójában azt jelentette, hogy a Kapitán Andrevo-i közúti határátelőlőhelyen egy nap alatt 3 tonna lisztet, 1700 liter étolajat és 900 kilogramm cukrot koboztak el a vámszervek.

E határátelőlőhelyen naponta 3500 muzulmán hagyhatja el az országot. Nem csak élelmiszereket próbálnak Törökországba vinni a kiutazók, az egyetlen nap alatt elkobzott cikkek listáján fél tonna fólia és két tonna drótháló is szerepel.

A cikkben elmarasztalták azokat a kereskedelmi dolgozókat, akik a „tervek túlteljesítése” ürügyén nagyobb mennyiségű árut adnak el egy személynek. A felvásárlási és a befőzési láz hatásaként az utóbbi időben eltűnt a bolgár boltok polcairól a cukor. Az illetékesek a rádióban azt nyilatkozták, hogy elegendő mennyiség áll rendelkezésre, csak a szállításokkal van gond.

A bolgár sajtóban több olyan írás és olvasói levél is napvilágot látott, amelyekben „zavarosban halászóknak”, a kiutazó muzulmánok megvámolójának a felelősségrevonását követelik. A beszámoló szerint vannak olyanok, akik a több napig a határ felé tartó muzulmánok között 5 levéért árulják a 30-40 sztotinkás (1 leva — 100 sztotinka) kenyert és 10-20 levát is elkérnek a 3 levás sajt kilójárt.

Sógortörténetek 13.

Tanulságok a „nagyapától”

Nem kell ahhoz kiutazni a Schönbrunn-i kastélyba, hogy Bécsben érezzük Ferenc József szellemét. Az épületek, a terek, a hangulatos kisvendéglők zenekari, a belvárosban kocogó konfliktusok, az ódon hangulatú belső udvarok és sikátorok mind-mind a k.u.k. világrend emlékeit idézik. Minden utcasarkon árulnak olyan képeslapot, amelyen Ferenc József teljes katonai uniformis-díszben, hófehér szakállal, jószágos nagyapaként, de mégis szigorú képpel néz le alattvalói utódaira.

A bécsiek is rokoni kedélyességgel „alte Josef”-ként emlegetik. Persze hosszú uralkodása alatt nálunk is a fenséges uralkodóból Ferenc József lett és hajlamosak voltunk elfelejteni, hogy aradi tábornokaink hóhéraját is „tisztelhetjük” személyében.

Most mégis, Bécsben járva az juvott eszembe, hogy az ő idején volt már Magyarországon egy világhiállítás. Ha nem is annak nevezték, az 1896-os Milléneum ünnepség és kiállításorozata felért az akkori világhiállításokkal. Nem beszélve azokról az eredményekről, amit ennek a rendezvénynek köszönhetünk. Elkészült — hogy a legismertebbet említsem — az akkor Európában egyedülálló föld alatti vasút Budapesten, amit ma is használunk, nem beszélve Magyarország teljes vasúthálózatáról. A vasútállomások legtöbbször ma is a Ferenc József-korban élt vasútmérnökök keze munkáját, egységes terveinek használhatóságát hirdeti.

Nem tudom, hogy az akkori Milléneumi kiállítás nélkül milyen lenne hazánk mai képe. De, hogy a ma — és az akkori számtalan új dolgot — annak a világhiállítási rendezvénynek köszönhetjük, az biztos. Ezeket végiggondolva pedig az sem biztos, hogy feltétlenül félnünk kell az 1995-ös Bécs-Budapest világhiállítástól.

— Téjé —

Kopjafa Rockenbauer Pálnak

Egymillió lépés — visszafelé

folytatás az 1. oldalról

az emberre, aki a legszerűnyebb anyagi körülmények között bejárta negyvenhét országot, eljutott az Antarktiszra és a hófödte csúcsokon közel hat-ezer méter magasságba is. Bejárta a világot, de mint erről oly sokszor beszélt, Magyarországot szerette legjobban. Népművelői, ismeretterjesztő munka volt valamennyi filmje, közöttük azok, amelyek a mostani túra apropóját adták. Így a Másfél millió lépés Magyarországon és a Még egymillió lépés, ami a Vas megyei Velem községtől a Szekszárdi Gemenc szálló sarkán álló szarvasszobrigig kalauzolta a tévénézők millióit.

Most az emléktúra résztvevői ezt az utat járják végig visszafelé — tájékoztató Matolcsi György ezüst jelvényes túravezető —, aki ötven társával a teljes, mintegy hatszáz kilométeres útvonalat végigjárja. Az ország minden részéből jelentkeztek turisták, akik csatlakozva néhány napig, vagy hétig a túrázókkal tartanak, megtéve az út egy részét. Eddig több mint négyszáz-an jelezték ezirányú szándékukat.

Végezetül Szabó Imre, a Magyar Természetbarát Szövetség főtitkára felavatta a kopjafát, ami még nem szerepel Rockenbauer Pál neve, megoszlopra kerülő bronz emléktábla még nem készült el. A hírek szerint Rockenbauer Pál egyik, a megnyitón is idézett gondolatának, írásának néhány sora kerül majd a táblára. „...sohasem tudtam megértetni azokat, akiknek csak az a szép, ami messze van és érdektelen, unalmasnak tartják azt ami itthon van, bár rendszerint éppen ezek azok, akik nem tudják, mi is van itthon.” — írta a népszerű televíziós személyiség, amelynek zengővárnai sírját a túra résztvevői vasárnap délután koszorúzzák meg. Mint megtudtuk a túra útvonalán érintett megyékben mindenütt kopjafát avatnak emlékére.

A szekszárdi dombvidéken a Mecsek hegységen, a Dél-Zalai dombokon, Göcsej, Hétfő, az Ország és a Vasi domboság tájain keresztül a Kőszegi hegységbe vezető túra augusztus huszadikán ér véget az Irtókai csúcson, ahol ez alkalomból magyar-osztrák természetjárók találkoznak rendeznek.